

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 239. szám — 1940 október 19 szombat — Ára: 12 fillér

Berlinben semmit sem tudnak a moszkvai négyhatalmi értekezlet tervéről

A német-szovjet orosz viszonyban nem állott be változás — Az USA ügyvivőjét Berlinből visszahívták — Eden a tábornokok vizsgálta miatt járt Egyiptomban Románia erősíti flottáját és tengerpartját

Félmillió tonnányi hadianyag indult a burmai úton Kinába

A burmai út a távolkeleti helyzet kulcsfontja lesz. Ezt az utat az angolok tegnap megnyitották a kínai hadsereg számára történendő hadiszállítványoknak. Kína Indokínának a japánok által történt részleges megszállása óta kizárólag a burmai úton kaphat fegyvert és lőszer szállítványt. Anglia néhány hónappal ezelőtt elzárta a szállítványok elől a burmai utat. Így vélte Japán bizonyos tekintetekben tartózkodásra bírni. A legújabb események után azonban Anglia megfordította távolkeleti politikáját és a burmai út megnyitásával Kínát akarja segíteni a japánok ellenében.

Londoni NST jelentés szerint a péntekre virradó éjszaka Londonban hivatalosan közölték, hogy a burmai és hongkongi utat Kína felé megnyitották, keletázsiai időszámítás szerint éjjelkor. A burmai út megnyitásával kapcsolatban az angol rádió kiegészítőleg közli, hogy csupán Rangoonban félmillió tonnányi hadianyag áll szállításra készen Kína számára.

Az angol rádió értesülése szerint az Egyesült Államok újabb pénzügyi segítséget akarnak nyújtani rövid időn belül Kínának. A burmai út megnyitásával kapcsolatban közölte az angol rádió, hogy Washington többmillió dollár hitelt akar nyújtani Kínának.

Saughai jelentés elmondja, hogy az első hadianyagszállítvány éjjel után hét perccel lépte át az újonnan megnyitott burmai úton a kínai határt. A szállítvány 60 amerikai teherautomból áll, amelyek főleg municiót szállítanak a Csang-Kai-Csek-féle kínai kormányzatnak. Az amerikai teherautókat Lashio burmai határvárosából indultak el, közvetlenül a burmai út megnyitása után Kína felé.

Rangoonból érkező jelentések szerint az utóbbi napokban négy amerikai tehergőzös vetett horgonyt az ottani kikötőben. Mind a négy hajó hadianyagot hozott az Egyesült Államokból Csang-Kai-Csek számára.

Manilai jelentés szerint egy meg nem nevezett amerikai gőzös pénteken Mailába érkezett, 33 amerikai repülőgéppel a fedélzetén. E gépeket a burmai úton Kinába szállítják. A gőzös — a jelentés szerint — manilai kikötőben felvesz húszt, hónapok óta ott veszteglő repülőgépet. Ugy hiszik, ez utóbbiakat szintén Kínának szánták.

Mint a Popolo di Roma a burmai Lashióból jelenti, éjjel után hét

perccel haladt át az árukkal megrakott első tehergépkocsi a kínai burmai határon. Negyedórával később újabb tehergépkocsik mentek át a határon. Az út megnyitása kínai részről nagy ünnepélyességgel ment végbe. Megjelent a megnyitáson Csang-Kai-Csek külügyminisztere is. A kínai hatóságok ebédet adtak háromszáz gépkocsivezetőknek, akik a nagy tehergépkocsikat vezetik. A Kinába amerikai és angol árut szállító gépkocsik vizsziatérben tungsteint, ónt és más nyersanyagokat visznek majd az Egyesült Államok számára.

Mint tokiói jelentések mondják, még a burmai út megnyitásánál is nagyobb felháborodást keltett Tokióban az a körülmény, hogy az angolok Hongkongon át ismét megkezdtek Csang-Kai-Csek számára a szállításokat. A hongkongi szállítások felfüggesztése érdekében Japán és Nagy-Britannia között úgynevezett barátságos megegyezés jött létre, amely nem járt le, az angolok tehát a szállítások újratevésével igen nagy rosszakarattal tesznek tanúságot — mondják tokiói politikai körökben.

ILLETÉKES KIJELENTÉSEK A NÉMET-OROSZ VISZONYRÓL

A Német Távirati Iroda tegnap a következő fontos közleményt adta ki:

A külföld részéről a német-szovjet orosz viszonyt tárgyaló német sajtóhangokra vonatkozó kérdésekről a külügyminisztérium szóvivője a külföldi sajtóképviselők értekezletén kijelentette, hogy a két állam baráti kapcsolataiban semmiféle változás sem keletkezett. Szilárd, tartós és állandó viszonyról van szó s ezzel kapcsolatosan minden fáradozás meddő.

A Wilhelmstrassen külföldi oldalról elhangzott másik kérdéssel is foglalkoznak, amely állítólag küszöbönálló moszkvai négyhatalmi értekezletről szóló sajtókijelentésre vonatkozik. Ezzel kapcsolatosan kijelentik, hogy ez a sajtóhang nem egyéb szokásos politikai találkozásnál. Berlinben semmit sem tudnak ilyen diplomáciai akcióiról.

A TENGYELHATALMAK ÉS JUGOSZLÁVIA VISZONYA MEGERŐSÖDÖTT

A belgrádi felhivatalos Pravda vezetőhelyen római tudósítójának terjedelmes cikkét közli a közelkeleti eseményekről és a pénteki római sajtó hangjáról bő szemelvényben számol be. Kiemeli a tu-

dósító, hogy Rómában a magyar és bolgár ifjúság nagyobb csoportja időzik s a lakosság szeretettel a legnagyobb ünneplésben részesíti őket. Közli még a tudósító, hogy a római sajtó az utóbbi napokban nagy figyelmet szentelt a balkáni kérdésnek, különösen Jugoszláviának és jölesően regisztrálja azokat a kijelentéseket, amelyek felelős jugoszláv körökből az utóbbi napokban a tengelyhatalmak irányában elhangzott. A jugoszlávia viszonya megerősödött és ebben a viszonyban semmi változásra nincs ok.

AZ USA BERLINI ÜGYVIVŐJÉT VISSZAHÍVTÁK

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy Alexander Kirchet, az Egyesült Államok ügyvivőjét Berlinből visszahívták. A nagykövetség ügyeit ideiglenes ügyvivőként Leland B. Morris nagykövetségi tanácsos vezeti.

MUSSOLINI FOGADTA MANOILESCUT

Rómából jelenti, hogy a Duce pénteken fogadta Manoilescu volt román minisztert és beszélgetést folytatott vele.

MIRŐL TÁRGYALT EDEN KAIRÓBAN

Jól informált kairói politikai körök szerint Eden-nek kairói tartózkodását azzal magyarázzák, hogy angol katonai parancsnokság körében áthidalhatatlan stratégiai és taktikai természetű véleménykülönbségek merültek fel, amiket magának a hadügyminiszternek kell rendeznie.

Az egyiptemi brit vezérkar körében támadt ellentétek nemcsak a védekezés módszereire vonatkoznak, hanem azt állítják, hogy Wavell tábornok vezérkari főnöke az Egyiptomból való feltétlen visszavonulás mellett kardoskodik.

A brit keleti földközítengeri flotta parancsnoka is a múlt hét közepén Alexandriában megtartott haditanácsban az Egyiptomból való lehető leggyorsabb visszavonulás mellett kardoskodott. Az ebben a kérdésben megindult vita elsősorban egy közismert angol tengerészeti szakírónak, Kennet Williamsnak felfogását hozta felszínre; aki nem sokkal a háború kitörése után „Britain and the Mediterranean” című nagy feltűnést keltő munkát adott ki.

Kennet ebben a művében az angol admirális egy igen fontos csoportjának véleményét fejezte

ki, amikor azt mondta, hogy a Földközi-tenger stratégiáját minden nagyobb áldozat nélkül azonnal a Jöreménység fokának stratégiájával kell helyettesíteni, mivel a Földközi-tengert Olaszországnak a háborúba való belépése után nem lehet tovább tartani. Kennet Williams nagy feltűnést keltett könyvét különben három héttel ezelőtt Egyiptomban betiltották.

ANGLIA NEHEZTEL BULGÁRIÁRA

Szófiai Stefani jelentés szerint megerősítik, hogy Eden Görögországba és Törökországba utazik abból a célból, hogy Anglia balkáni politikájának zátonyra futása után utolsó kísérletet tegyen Anglia maradék tekintélyének megmentésére. Ami Bulgáriát illeti, meg kell említeni, hogy Anglia a jelenleg Istanbulban ankarai munkatársával tárgyaló szófiai képviselője útján neheztelését fejezte ki a bolgár kormányra a tengelyhatalmak iránt tanúsított magatartása miatt. Az angol követ azzal fenyegette meg a bolgár kormányt, hogy ezt „számontartja” majd Nagybritannia „végső győzelme utáni időre”. Bolgár politikai körökben rámutatnak arra, hogy „az ostromlott várhoz hasonló helyzetben levő Anglia nem remélheti, hogy ilyen mesterkedésekkel eredményt érhet el.”

ANGLIA LEFOGLALJA A ROMÁN HAJÓKAT

Anglia lefoglalja mindazokat a román hajókat, amelyek az angol felügyelet alatt álló kikötőkben tartózkodnak. Ezenkívül minden román hajót, amelyet angol hajók nyílt tengeren találnak, angol kikötőkbe kísérnek. Ez az intézkedés az angol-román viszony teljes megszakadására enged következtetni.

ROMÁNIA ERŐSÍTI FLOTTÁJÁT

A belgrádi „Vreme” bukaresti jelentése szerint román tengerészeti körökben kijelentették, hogy Románia nagy gondot fordít a dunai flotta kiépítésére. A flotta főleg monitorokból és ágyúaszádokból fog állni. Másrészt kiépítik és megerősítik Konstanza kikötőjét is. Ebben a tekintetben a nemrég Romániába érkezett német katonai szakértők állnak segítségére a román haditengerészetnek. Jól informált körökben rámutatnak arra is, hogy Romániában megkezdtek a tengeralattjárók építését.

Aszuman

Saját tervezésű kalapok

90 EZER AMERIKAI HADKÖTELES BEHÍVÁSA

Stimson, az USA hadügyminisztere csütörtökön közölte, hogy az első harmincezer hadköteles november 18-ika körül kapja meg a behívási parancsot, December 2-án további hatvanezer embert hívnak be.

A SPANYOL KORMÁNYÁTALAKÍTÁS

A spanyol sajtó a kormányátalakítás jegyében áll, amelyet vala-

mennyi lap barátságosan, mint régivárt eseményt üdvözöl. Az Ariba szerint Serrano Suner berlini és római eredményes útjainak természetesen a kormány megfelelő belső átalakulásával kellett kiegészülniök.

A Falanksz lapja Serrano Suner külügyminiszterre való kinevezését jelentős nemzetközi küldetése második részének nevezi. Ez a kinevezés kifelé is világosan hangsúlyozza Spanyolországnak azt az elhatározását, hogy kihareolja helyét a világban.

Az Aroi római hírszolgálati ügynökség írja, hogy Serrano Suner külügyminiszteri kinevezése és az a tény, hogy Caudilo maga veszi át a belügyminisztérium vezetését világosan jelzi Franco bel- és külpolitikáját.

Német hadijelentés

Tengeri ütközet a Bristol csatornában

BERLIN, október 18. A véderőparancsnokság közli: A Bristol-csatorna kijáratánál német rombolók előrenyomulása során tengeri ütközetre került sor egy rombolóktól biztosított angol cirkálókötellel. Rombolóink megtámadták a túlerőben lévő ellenséget és torpedóval eltaláltak egy ellenséges hadihajót, mire az ellenfél feladta a küzdelmet.

Az ellenség üldözésére repülőgépek indultak útnak. A német rombolók sértelemül tértek vissza támaszpontjukra.

Német gyorsnaszádok Anglia délkeleti partja ellen végrehajtott előretörésük során a péntekre virradó éjjel elsüllyesztettek két felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót és két ellenséges tartályhajót, összesen 33.000 tonna ürtartalommal.

Egy búvárnaszádunk, amelynek tevékenységéről már kétszer közöltünk részletes eredményt, Bleichrodt sorhajókapitány vezetése alatt legújabb portyázása során elsüllyesztett 42.000 tonnát kitevő ellenséges kereskedelmi hajóteret. Ezzel együtt Bleichrodt sorhajókapitány összesen 93.862 tonnányi ellenséges hajóteret semmisített meg.

Könnyű vadászokötelleknek újból megáldták az angol fővárost és Délkelet-Anglia hadicéljait. Noha az időjárásívl-

szonyok kedvezőtlenek voltak, fontos célokat romboltunk szét London keleti részében az eptforti pályaudvaron a Viktória-dokk mellett, valamint a Themzétől északra fekvő részeken. Itt több légi harcra került sor, amelyből vadászaink kerültek ki győztesen.

Le Havre mellett egy ütőgép tüzelt egy ellenséges tengeraltjáróra, majd zuhanóbombázzóink bombázták. Heves robbanások kíséretében a tengeraltjáró részelt bukkantak a víz felszínére s így valószínű, hogy megsemmisült.

Tengerészeti tűzsergünk visszafordulásra kényszerített ellenséges gyorsnaszádokat, amelyek megkísérelték, hogy a flandriai parthoz közeledjenek. Tengerészeti tűzsergünk hatfősösen tüzelt a doveri kikötőben gyülekező hajókra.

A péntekre virradó éjjel ismét egymást követő erős légi támadásokat intéztünk London ipari és dokk-építményei, valamint Liverpool és Birmingham ellen.

Folytattuk az angol kikötők aknákkal való elzárását.

Az angol repülőik csütörtökön nem repültek birodalmi terület fölé.

A csütörtökön megívott légi harcokban 17 gépet veszített az ellenség. Hét gépünk nem tért vissza.

Olasz hadijelentés

VALAHOZ OLASZORSZÁGBAN, okt. 18. Az olasz főhadiszállás 183. számú közleménye:

Annak a torpedóvető repülőgépnek a parancsnoka, aki megtorpedózta a Liverpool angol cirkálót, Massimiliano Eraszi repülőszázados.

Észak-Afrikában légi alakulataink a kedvezőtlen légköri viszonyok ellenére újból sikeresen bombázták az ellenséget és a marsamatruhi repülőteret; eltalálták az el-ül-kheial (Alexandria) repü-

lőteret és a Marsa Matru és El Daba közti úton sikerrel bombázták a gépkocsikkal szállított ellenséges csapatokat és hadtámaszpontokat. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

Kelet-Afrikában repülőgépeink bombázták az adeni kikötőt és repülőteret és mind a két célponton súlyos tüzéseket okoztak.

Az ellenséges légi haderő bombázta Neghell lakóházait és itt csekély károkat okozott. (MTL)

Nagy Japán győzelem

Sanghai, október 18. (Stefani) A japán csapatok Cse-Kaingnál megsemmisítő győzelmet arattak egy 200.000 főnyi kínai hadsereg felett. A győze-

lem főleg a hármas szövetségnek köszönhető, amely kitűnően hatott a japán katonák szellemére.

730 ezer gyermek s 420 ezer asszony hagyta el Londont

LONDON, október 18. (NST.) Macdonald angol egészségügyi miniszter az alsóház ülésén bejelentette, hogy Nagy-London területéről eddig 730.000 iskolás gyermeket és 420.000 anyát küldtek a szigetszország biztonságos részére. London szűkebb területére vonatkozólag

megjegyezte a miniszter, hogy az iskolásgyermekek ötvenhat százalékát távolították el eddig, ami körülbelül félmillió fiút és leányt jelent. Jelenleg hetenként átlag ötezer anyát szállítanak el London területéről.

Százötven angol nem akart elutazni Romániából

Bukarest, október 18. (Német TI) Csütörtök estére Constanzába 260 angolnak, nagyobb részben az angol kolónia tagjainak érkezését jelezték. A vonat megérkezésekor azonban kintt, hogy 150 angol vonakodott a követség felhívásának eleget tenni, hogy az ország területét hagyja el. A Transzilvániai román gőzös fedélzetére csak 110 angol szállott fel és utazott el Istanbulba. Az elutazottak között van három különösen kompromittált atász: Macnab alezredes, Forban alezredes, Bras százados, Macnab

alezredes egész Romániában az angol kémiszervezet és rombolás vezetőjének tekintik.

Százezer német költözött el Besszarábiából

Galae, október 18. Október 18-ig százezer német költözött el Besszarábiából. Ezelőtt a kiköltözendő németeknek túlnyomó része ellandult a német birodalomba és oda részben már meg is érkeztek. Október 17-ig 77.324 besszarábiai német lépte át a román-szovjetorosz határt

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ

FOX HIRADO és MAGYAR VILÁGHIRADO.

1940 október 19-én.

A magyar nemzet hálványozásig szeretett, legendás emléktű királynejeának életművét alkotott, nagystílusú regényes filmjének. — A legragyogóbb magyar színek főszereplésével: KARÁDY KATALIN, Tolnay Klári, Jávor Pál, Somlay Arthur, Rajnay Gábor, Gözon Gyula, Billosi Tivadár, Fenyvessy Éva, Makláry Zoltán és Juhász József

Rendkívüli intézkedések Törökországban

Istanbul, okt. 18. (NST.) A nemzetvédelmi szempontból fontos minisztériumok kormánybizottsága rendeletet bocsátott ki, amely szerint a közmunkaügyi minisztérium felhatalmazást kap, hogy amennyiben szükséges, mindenféle szállítóeszközt elrekrutálhasson és az utak, hidak, valamint kikötők építésének biztosítására a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A teherautók és lovasszekerek rekrutálásával az egyes kormányzóságokat bízzák meg, de a rekrutálást úgy kell végrehajtani, hogy a mezőgazdasági munkák ne szenvedjenek kárt. A szállítóeszközök tulajdonosait kártalanítják.

A minisztertanács a határozatot jóváhagyta és az esütörtökön életbe is lépett.

Csapatösszevonások a Krim-félszigeten

KONSTANTINÁPOLY, október 18. (KH.) Moszkvai jelentés szerint Krim-félszigeten nagyobb csapatösszevonások folynak, melynek okát katonai hadgyakorlatokkal magyarázzák. A néhány nappal ezelőtt elterjedt hírrel ellentétben a feketetengeri orosz kikötőket

még mindig nem nyitották meg az idegen nemzetiségű kereskedelmi hajók előtt, sőt bizonyos mértékben megszigorították a zárlatot. Ugyanis még újabb másik két kikötőben sem szabad — még halászhajóknak sem — bemenniök.

Az USA megakarja szerezni a Hawai szigeteket

Newyork, október 18. Ezen az estén az elnökválasztás mellett egy másik fontos népszavazás is érdekli az amerikai közvéleményt. Novemberben dől el a népszavazás útján, hogy a Hawai-szigeteket beolvadnak-e az Egyesült Államokba, az Unió negyvenkilencedik tagállama gyanánt.

A Hawai, vagyis akkor még Sandwich-szigeteket 1778-ban a portugálok fedezték fel és az amerikaiak 1898-ban annektálták a szigetek lakóinak kívánságára. Jelenleg egy kétvétenként választott képviselőt küldenek a washingtoni kongresszusra.

A húsz kisebb-nagyobb vulkánikus sziget közül csak nyolc lakott, de ott a lakosság meglehetősen sűrű. A szigeteknek jelenleg 140.000 japán, 63.000 filippino, 51.000 hawai benszüllött, 45.000 amerikai és európai, 27.000 kínai és 42.000 egyéb lakosuk van. Honolulu, a

szigetek fővárosa és kikötője, az Oahu szigeten van, lakosainak száma 150.000. Hawai legfőbb terménye a cukornád és az ananász. A cukornád a síkságon, az ananász a vulkánikus hegyek lejtőin terem. 1903-ban még csak 1893 láda ananászt szállítottak az Egyesült Államokba a szigetektől, harminc évvel később már kilencmillió ládát. A gyönyörű fekvésű szigetek ezenkívül kedvenc kirándulóhelyül szolgálnak az amerikai milliomosoknak.

Jólétesült körök véleménye szerint a népszavazás simán megy végbe és Hawaii felveszik az Egyesült Államok köré, de nem érdekelten körülmény, hogy a szigeten a legnépesebb faj, a japán és a mostani japán-amerikai feszültségre való tekintettel a népszavazás eredménye még sem vehető annyira biztosnak. (NST)

Riccardi olasz miniszter hazautazott Berlinből

Berlin, október 18. Riccardi olasz kereskedelmi miniszter pénteken hagyta el a birodalmi fővárost és elutazása előtt nyilatkozatot tett a Stefani munkatársának. A nyilatkozatban a mi-

niszter megelégedését fejezte ki az elért eredmények felett s kiemeli a két tengelyhatalom között gazdasági téren fennálló teljes megértést és együttműködést.

Angol arany Szíriában

Istanbul, október 18. (TP) Szíriában bűmulatos mennyiségben angol aranypénzek vannak forgalomban. A Reuter jelentése szerint az aranypénzek még a világháború idejéből valók és annakidején az angol titkos szolgálat híres ügynöke, Lawrence ezredes osztotta szét a lakosság között. A Reuter azzal magyarázza meg a pénzek hirtelen felbukkanásának okát, hogy a

szíriai lakosság rendkívül elszegényedett.

Szíriából Törökországba érkezett utasok szintén megerősítik azokat a híreket, hogy az angol aranypénzek hirtelen nagy számban bukkantak fel Szíriában, de hozzátesszik, hogy ezeken az érmeken „Georg VI 1940” vésés áll. A legtöbbet az angolok Transzjordaniából csempészték Szíriába.

A német Lövészövetség elnöke Budapesten

Budapest, október 18. Péntek délután Bécsből Budapestre érkezett Schmierer Albert rohamosztagos dandárparancsnok, a német lövészövetség elnöke. A pályaudvaron az előkelő német vendéget Hedry Béla ny. tábornagy, a Lövészövetség elnöke, Schreiner János ny. tábornok, országos főlövészmeister és Werbőczy Kálmán alezredes, a szövetség főtitkára fogadta. A katonai zenekar a két nemzet Himnuszát játszotta. A fogadtatás mélyen meghatotta a német vezetőt. Ezután a Lövészövetség vezetősége a német csapattal együtt a Hősök terére ment, ahol Schmierer parancsnok helyezte el az emlékművön magyar és német felirású szalaggal elátott koszorút.

Philadelphia, okt. 18. Egy épületben, amelyben több olasz nyelvű amerikai lapot állítottak elő, két

robbanás történt, amelynek nyomán tűz ütött ki. A rendőrségen azt hiszik, hogy bombákat dobtak az épületre. (MTL)

Vígshínház mozgó

Ezrek óhajára prolongáltuk

a szívét-lelkét gyönyörködtető

Kelet felé . . .

című Erdély visszacsatolásáról készült magyar filmet.

Minden magyar számára felejthetetlen élmény!

-- Holnap utoljára! --

A pénzügyminiszter kedden expozé mond és bejelenti a tisztviselői fizetésemelést

A tegnapi minisztertanácson az alkotmányos szokásnak megfelelően Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter főbb vonalakban ismertette költségvetési expozéját. Kedden a pénzügyminiszter a Ház elé terjeszti az 1941. évi költségvetését és elmondja ötnegyed órára tervezett költségvetési beszédét. A Ház bizottságai ezután azonnal megkezdik a költségvetés tárgyalását.

A pénzügyminiszter körülbelül másfél óránt tartó beszéde foglalkozik az ország valamennyi pénzügyi problémájával, bejelenti a tisztviselői fizetésemelések részleteit és általában kiterjeszkedik a közgazdasági élet minden kérdésére. A költségvetés deficitese lesz, amit a területvisszaesetelések és az általános európai helyzet teljes mértékben indokolt.

A képviselőház harmadik ülészaka hétfőn kezdődik. Ezen az ülésen újválasztják a ház két elnökét, jegyzőit karát és háznyagát.

A képviselőház harmadik ülészaka hétfőn kezdődik. Ezen az ülésen újválasztják a ház két elnökét, jegyzőit karát és háznyagát.

Földadójuk elengedését kérhetik a 25 százalékos kárt szenvedett gazdák

A pénzügyminisztérium nemrég rendeletet adott ki, amelyben lényegesen kiterjeszti a földadó elengedésre igényt nyújtó elemi csapások körét. A károkozás legkisebb mértékét az eddigi 3 százalékról 25 százalékra szállította le. A 25 százalékos kárt szenvedett gazdák az új rendelet alapján tehát kérhetik földadójuk elengedését.

A rendelet a kárbeesési eljárás során is könnyítést nyújt a végrehajtási utasítás arról is gondoskodik, hogy a gazdaérdekeket előmozdító nagyfotossági rendelet már az 1940. évi elemi károknál, így elsősorban az árvíz és az idej rendellenes időjárás folytán szenvedett károknál is alkalmazzák.

A nyilasok nemzetiségi javaslata, bírói ítélet tükrében Felmentették a Hubay-Vágó-féle per vádlottjait

A budapesti büntetőjársárbíróság elnöke, dr. Bérczy Géza tegnap hirdett ítéletet a Hubay Kálmán és Vágó Kálmán volt országgyűlési képviselőknek Kertész Elemér, a Tűzharcos Szövetség alelnöke ellen indított rágalmozási és becsületsértési pörében. A tárgyaláson egyesítették az ügyet Lugossy Géza gyárigazgató ügyével, aki a Baross Szövetség egyik tanácsülésén elítélő kijelentéseket tett a Hubay-Vágó törvényjavaslattal kapcsolatban.

A valóság bizonyításának lefolytatása után, a vád- és védőbeszéd után kihirdették az ítéletet, amely szerint Kertész Elemért és Lugossy Gézát felmentették a vád alól.

Az ítélet indokolása részletes bírósági tárgyalást tesz a Hubay-Vágó-féle nemzetiségi törvényjavaslatot és arra a megállapításra jutott, hogy a javaslat a magyar államiságnak alapjaiban való megrendítésére, a magyar állam egységének és biztonságának megszüntetésére, a nemzet egységének megbontására, az állampolgárok egyenjogúságának, valamint szabadságának megszüntetésére alkalmasnak látszik.

A szentistváni államalapítás óta

nemzetiség, nyelv, faj, rendi állás, vallás szerint tagozódhatott a nemzet, de ez a tagozódás sohasem jelentkezett úgy, hogy a nemzet tagjainak bármilyen szempontú tagozódása a nemzet egy-egy csoportját a nemzet testéből kikülönítette volna. A nemzet nem volt sohasem különálló csoportok összessége, hanem egyetlen egység, egy test, a Szent Korona teste. A törvényjavaslat súlyos tévedése ezek szerint az, hogy a magyar államhatalmat és a magyar nemzetnek történelmileg kialakult megbonthatatlan egységét bontja szét.

Az ország legkényesebb és legfontosabb ügyeit csak nagy tudással, meg nagyobb körültekintéssel és a legnagyobb gondossággal kell kezelni és az esetleges tévedésekért a politikai közélet terén szereplő egyéneknek el kell viselni a jogos kritika mellett az erősebb véleménynyilvánítást és tényértelmezést is. Az ilyen kritikáért nem lehet sújtani hűnösséget megállapító ítélettel a szentistváni gondolat mellett sikraszálló és szótémelő egyéneket. Mindezek alapján felmentő ítélet volt hozandó. Az ítélet nem jogerős.

Újabb rendelet a zsidótörvénnyel kapcsolatban

A Budapesti Közlöny október 20-i, tásárnapi számában jelenik meg a kereskedelmi miniszter rendelete, amelyben megállapítja a közfogyasztás céljaira szolgáló árukat, vagy más néven létesített szervezet útján forgalomba hozatala esetén a szervezetben zsidó csak az 1939. évi IV. tc. 18. §-ban megállapított 12, illetőleg 15 százalékos arányban vehetnek részt. Ezek az áruk a tej és tejtermékek, a cukor, a bor, az égetett szeszesitalok, a sör, a szén, a faszén, a brikett, lignit,

koks és ezek feldolgozásának melléktermékei.

Építetfa, szerfa, növény és állatvédelmi szerek, műtrágya, cement, vas, és acélárúk, az üvegárúk, a géperejű járművek, mezőgazdasági gépek, rádiókészülékek és ezek alkatrészei, izzólámpák, gumiárúk, a nyersbőr.

Ugyancsak a Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelenik meg a miniszterium rendelete, amely az 1939. évi IV. tc. 18. §-ának végrehajtásával kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettséget szabályozza.

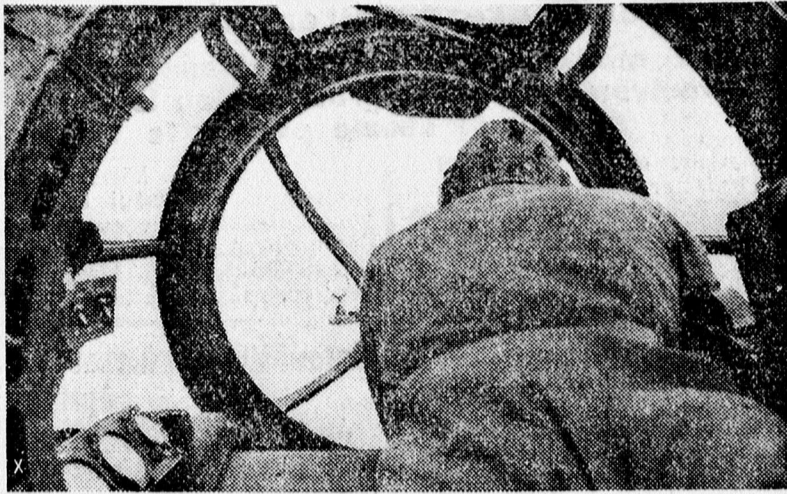
Megjeleni a franciaországi zsidó „szabályrendelet”

Genf, október 18. A francia zsidó szabályrendelet, amelynek közzétételét csütörtökön bejelentették, pénteken megjelent a hivatalos lapban és ezzel azonnal életbelépett. A szabályrendelet tíz cikkelyből áll és ezek részletezik a zsidókra vonatkozó kivételes határozatokat. Ezek a határozatok Franciaországban, Algírban, a francia gyarmatokon, védnökségekben és mandátumokban lépnek életbe. A szabályrendelet részben a zsidókat kizárja valamennyi állami és közhivatalból. Ezenkívül a zsidónak a jövőben csak feltételes és bizonyos meghatározott arányban engedik meg az úgynevezett szabad pályák gyakorlását. Feltétlenül és

fenntartás nélkül megtiltják a zsidóknak a következő foglalkozásokat:

Nem lehetnek igazgatók, üzletvezetők, valamint újságok, folyóiratok és hírügynökségek szerkesztői. Ezenkívül nem lehetnek igazgatók, gondnokok és üzletvezetők olyan hivataloknál, amelyek filmek előállításával, szétosztásával és előadásával foglalkoznak, nem lehetnek továbbá a színházak és moziki rendezői, vezetői, igazgatói, gondnokok és üzletvezetők. Ugyanez a határozat érvényes a rádióra is. (MTI.)

— A debreceni katolikusok nagyváradi zárandoklata jövő héten csütörtökön lesz. Erre még szombat délig lehet jelentkezni a Szent Anna utcében plébánián.

1915rs az Eszaki-tengeren.

Óriási drágaság a román fővárosban

BUKAREST, október 18. A román főváros élelmiszerellátása nehézségekkel küzd és a drágaság egyre nő. A burgonya ára kg-ként 8—9 lei, igen magas ára van a többi téli zöldségnek és főzelékféléknek is. Zsír, vagy szalonna csak-

nem teljesen hiányzik a piacról, de ha mégis kapható, 74—75 lei között váltakozik kg-ként. A vaj valóságos fényűzési cikk lett. Ára a tavalyival szemben háromszorosára emelkedett, ami kg-ként 240 leibe kerül.

A szappankészleteket nem vették zár alá

A kereskedelmi miniszterium október 7-én kiadott szappankészletek kötelező bejelentésére vonatkozó rendeletét egyes kereskedők úgy értelmezték, hogy a meglévő készleteiket a szobanforgó rendelet zárta. Ezen téves értelmezés következtében a kereskedőcégek egy része a rendelkezésre álló szappankészletek forgalombahozását megszüntette. A rendelet értelmezése

tekintetében a miniszteriummal folytatott tárgyalások alapján a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a szappan előállításával foglalkozó vállalatok a kereskedőket, a szappanárukat forgalombahozó kereskedőcégek pedig a rendelkezésükre álló szappankészletekből a fogyasztókörzést kiszolgálni kötelesek. — (MTI)

Mibe kerül egy bombatámadás?

Elképesztő számok a modern hadviselés statisztikájából

„Rossz üzlet a háború” — írta Norman Angell még az elmúlt háború után. Pedig az 1914—18-as háború egészen „oles háború” volt a mostanihoz képest. A La Tribune című francia lap légügyi szakértője most azzal a kérdéssel foglalkozván, hogy a régi nagy tüzérségi előkészítések pergőtűzei kerültek-e többre, vagy a mostani tömeges légi támadások, kiszámította egy nagyarányú bombatámadás költségeit s ezek a huszonkét év előttihez képest valóban elképesztő összegekre rугtak.

„Vegyünk egy ezerépes átlagot — írja a szakértő —, négyszáz bombavető és az azt védelmező száz vadászgépet. Minden gép, fegyverzetével és bombáival átlag hatmillió frankba kerül. Ehhez hozzá kell adni a személyzet kiképzési költségeit: kétmillió frankot. Ez összesen nyolcmillió franknyi érték. A veszteségek az eddigi tapasztalatok szerint egy-egy támadásnál körülbelül 18 százalékra rугnak, melyből 6 százalékat a légvédelmi tüzérség okoz, 12 százalékat pedig az ellenséges vadászgépek. Ez tehát körülbelül támadásonként 150 millió frank. A gépek, motorok elhasználódásából, törésekből és különböző kisebb balesetektől származó veszteségeknek végösszege újabb 150 millióra becsülhető. Ha most ehhez hozzászámítjuk a hatalmas előkészületi költségeket, melyeket nagyszámú személyzet hajt végre, valamint az olaj és benzín árát, egy-egy ilyen légi támadás, melyben nyolcmillió franknyi érték berreg a levegőben, körülbelül 500 millió frankba kerül.”

Ilyen költségeket valóban csak nagy és gazdag nemzetek engedhetnek meg maguknak. A légi támadásokkor szenvedett veszteségek azonban még mindig alatta maradnak annak a számmal szinte fel sem becsülhető kárnak, amit a lelőtt gépek roncsai között elpusztuló pilóták élete jelent; mert egy jó pilóta sokkal, de sokkal többre kerül az államnak, egy gyalogos császárnál.

A cikkirő ezután az ilyen tömeges bombatámadás által okozott károk összegét igyekszik kiszámítani.

A bombák által okozott anyagi károk kiszámítására csak a háború végén kerülhet sor, mert az egyes bombázások károsségeit mindkét fél titokban tartja. Még kevésbé állapítható meg és kalkulálható ki a nagy repülőgépművelet által okozott „erkölcsi hatás”, mely a háború kimenetelét szempontjából sokkal fontosabb, mint a legnagyobb szakértelemmel fellobbantott benzintartály.

Milotay állítólag megvált az „Uj Magyarság”-tól

Budapesti sajtóköri körben a tegnapi napon híre terjedt, hogy Milotay István, aki csütörtökön hivatalosan bejelentette kilépését a Magyar Elet Pártjából, nem marad meg az Uj Magyarság c. kormánypárti lap élén, amelynek főszerkesztője és vezércikkírója volt. A kérdés már csak azért is érdekes, mert Milotay István főmunkatársai az Uj Magyarságnál Rajniss Ferenc és Oláh György országgyűlési képviselők már korábban kiléptek a kormány pártból és csatlakoztak az Imre-ecsoport tagjaihoz. Ha Milotaynak az Uj Magyarságtól való távozásáról szóló hírek igaznak bizonyulnak, akkor bizonyosra vehető, hogy Rajniss Ferenc és Oláh György sem maradnak meg a lap kötelékében.

A Milotay Istvánnak az Uj Magyarságtól való megváltásáról szólo hírt még nem erősítették meg. Politikai és sajtó körökben a közeli napokra várják a döntést Milotay és az Uj Magyarság ügyében.

— A kormányzó Vásárhelyi Jánost az erdélyi református egyházkerület püspöki tisztségében megerősítette.

Hungária filmszínház.

MA is d. u. 5, 7, 9 órakor WILLY FORST érdekes meséjű, ragyogó kiállítású filmremeke:

„BEL AMI”

Nézz meg ma feltétlenül!

VILAGHIRADO!

Jön: „OZ - a csodák csodája!”

Kolozsváron megkezdődött az erdélyi értekezlet

Teleki miniszterelnök vezeti a tanácskozást, melyen részt vesz gróf Bethlen István és Ravasz László püspök is

Kolozsvár, okt. 18. Teleki Pál gróf miniszterelnök péntekre értekezletet hívott össze, amelyre meghívta a visszatért keleti és erdélyi országos vezetőit. Az értekezletnek az a célja, hogy ezt az ország-részt minden vonatkozásban minél gyorsabban össze lehessen olvasztani a magyar állammal.

Meghívót kaptak nemcsak ennek az országos résznek országgyűlési képviselői, és felsőházi tagjai, hanem az erdélyi gazdasági, kulturális és jogi tanács tagjai, valamint több olyan vezető személyiség, aki Erdélyből származik, így például Bethlen István gróf nyugalmazott miniszterelnök, Ravasz László református püspök, Balás András kanonok, aki már többször képviselte az erdélyi római katolikus egyházmegyét, továbbá vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihály, az Országos Sajtókamara elnöke és még mások.

Teleki Pál gróf miniszterelnök pénteken reggel 8 óra 20 perckor érkezett meg a Lél-motorosvonaton, Kiséretében jött Pataky Tibor miniszterelnökségi, Tomesányi Kálmán belügyminiszteriumi államtitkár.

Vitéz Náray Antal vezérkari ezredes, szállásmester, Ince Péter miniszteri tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára, Rosthy-Forgách Ferenc külügyminiszteri tanácsos, vitéz Gyulay Tibor, a budapesti kereskedelmi és iparkamara főtitkára, Teleki Andor gróf, Teleki Béla gróf, az Erdélyi Gazdasági Egyesület képviselője, Pá-sint Ödön miniszteri osztálytanácsos, Fritiz László dr. táblabíró, vitéz Bauer György miniszteri titkár, valamint Haefler István miniszteri tanácsos a miniszterelnökség sajtóosztály képviselője.

A pályavárvan Beek Albert ezredes, városparancsnok fogadta a miniszterelnököt.

Az erdélyi értekezlet, amelyet a miniszterelnök abból a célból hívott össze, hogy közvetlen eszmecsere keretében ismerje meg az erdélyi élet vezetőinek fellegását, mind közigazgatási, mind kulturális, gazdasági és szociális vonatkozásban, péntek délelőtt megkezdődött.

A délelőtti ülés során kulturális vonatkozású, a délutáni ülésen pedig gazdasági, elsősorban ipari és kereskedelmi, valamint hitéleti kérdésekkel foglalkozott.

Teleki Pál gróf miniszterelnök megnyitó szavai után, amelyek során főként arra kérte az értekezlet résztvevőit, hogy hozzászólásaikban elsősorban ne a mai helyzettel foglalkozzanak, hanem inkább olyan elvi kérdésekkel és gyakorlati javaslatokkal, amelyek messzebb tekintenek és gyümölcsözőtethetők lesznek.

Szalay Béla min. titkár a kunszalkormányzat tervbevett intézkedéseiről adott tájékoztatást, majd az értekezlet résztvevői, köztük Bethlen István gróf és Ravasz László püspök is rámutattak azokra a gyakorlati szempontokra, melyeknek figyelembevételét szükségesnek tartanak az állami és egyházi iskoláztatás, az ipari és mezőgazdasági szakoktatás és általában a kulturális élet irányelveinek megállapításánál.

Teleki Pál gróf miniszterelnök minden felszólalásra megtette azonnal észrevételét mind a délelőtti, mind a délutáni ülésen. Amikor a gazdasági kérdések kerültek sorra, bevezetett vitéz Gyulay Tibor, mint az erdélyi gazdasági szaktanács tagja, adott ismer-

tetést az erdélyi közmunka programról és gazdasági és szociális vonatkozásban tervbevett intézkedésekről. Az értekezlet képviselői az esti órákba nyúló hozzászólások keretében tájékoztatták Teleki Pál

Szlovákia területet ad a zsidóknak, ahol két várost építhetnek maguknak

Pozsony, október 18. A pozsonyi lapok jelentése szerint a szlovák államtanács fontos határozatot hozott a zsidók kérdésében. A határozat híre szerint kimondja, hogy az állam területet ad a zsidóknak, amelyen két várost építhetnek fel maguknak. A zsidók kérdés általános rendezéséig a zsidók itt

gróf miniszterelnököt a különböző kereskedelmi, ipari, közlekedési és hitéleti kérdéseivel kapcsolatos felfogásokról.

Az értekezlet szombaton folytatja tanácskozását, amikor mezőgazdasági, földreform és szociális kérdésekkel foglalkoznak és több gyakorlati javaslattal szolgálnak. Pénteken a kora délutáni órákban az erdélyi gazdasági tanács is összeült Bély Kálmán gróf elnökével. Ezen az ülésen gróf Teleki Pál miniszterelnök is résztvett.

fognak lakni. A kikeresztelkedett zsidók kérdésében úgy döntöttek, hogy esetenként megvizsgálják, vajon az illető önző gazdasági szándékából, vagy vallási meggyőződéséből lett-e keresztény. Az utóbbiak továbbra is Szlovákiában maradnak. (MTI)

Megint emelkedett a megélhetési index

A m. kir. központi statisztikai hivatal a következő szeptember havi gazdaságstatisztikai adatokat közli:

A nagykereskedői árak indexszáma az 1929. évi árakat százszal véve, egyenlőnek szeptember végén 105.7 volt, az előző havi 104-el szemben. A létfenntartási költségek indexszáma

az 1913. évi árakat százszal véve egyenlőnek, szeptember végén lakbérrel együtt számítva az előző havi 110.8-al szemben 112.3, lakbér nélkül pedig az előző havi 118.5-el szemben 120.5 volt.

Az emelkedést az élelmiszercikkek árának további szilárdulása okozta.

Néptáplálkozási és egészségügyi mintajárás lesz a Sárreton

Többször szó volt már arról, hogy a sárretri járás lakosságának fogazata a korai elszuvasodás következtében rendkívül rossz állapotban van. Bihar vármegye közegészségügyi hatóságának felterjesztése alapján az Országos Közegészségügyi Intézet széleskörű kutatómunkát indított a betegség okának felderítésére. A felderítő munkában résztvevő szakemberek és kormány megbízottak a kérdéssel már hónapok óta behatóan foglalkoznak s kint a helyszínen is több vizsgálatot végeztek.

Folyó hó 28-án Budapesten az Országos Közegészségügyi Intézetben ez ügyben nagyszabású tanácskozás lesz s azon résztvesz dr. Dzsinih Antal egyetemi magántanár, a berettyóújfalui központi kórház belgyógyász-főorvosa is. A tanácskozás keretében dr. Dzsinih Antal ismerteti meg a helyszínen és a különféle vizsgálatok során szerzett tapasztalatait s előterjeszti a további kutató és néptáplálkozási megjavítását célzó munka tervezetét.

A belügyi kormány a Sárreton néptáplálkozási és egészségügyi mintajárás kíván létesíteni, hogy ott a közegészségügyi állapotot megjavítsa.

Hétfőn lesz az egyetem tanévnyitói közgyűlése

A debreceni tudományegyetem hétfőn tartja rektor magnifikusát és tanácsát beiktató tanévnyitói közgyűlést. Délelőtt fél 10 órakor istentisztelet a Nagytemplomban. Igét hirdet dr. Vasady Béla hittudományi tanár.

Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt fél 12 órakor az egyetemi központi épület aulájában: 1. Himnusz. Énekl. a Kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara. 2. Dr. Hütti Tivadár, az orvostudományi kar ny. r. tanára, lelépő rektor beszámoló jelentése az 1939-40. tanévről. 3. Dr. Mitrovics Gyula, a bölcsészettudományi kar ny. r. tanára, rektor magnifikus székfoglaló értekezése: „Neveléstudomány és nevelés”. 4. Híszkegy... Szabados B. Énekl. a Kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara. 5. Dr. Tankó Béla, a bölcsészettudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dékánjának tanévnyitói beszéde. 6. Rektor zárószava. 7. Szózat. Énekl. a Kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara.

— Megnyitják az összes nagyvárad iskoláit. A megnyitás ünnepélyes keretek között történt és rendesen folytak a tanítások. A fa és fémipari iskolát egy új típusú, gépipari köznevelő iskolává léptették elő

METEOR MOZGO MŰSORA:

Szombaton-vasárnap:
milliók filmkülönlegesség!
Jessy James a nép bálványa!
Az amerikai Róssa Sándor legendás élete káprázatos színes filmen.

Közérdekű levél

A HATVAN UCCAI VILLAMOST HOSSZABBÍTSÁK MEG

Lapunk egyik előfizetője levelet írt, melyben arra hívja fel a figyelmet, hogy a Hatvan uccai villamosnak vonalát hosszabbítsák meg és ne a Bőszörményi úti sorompónál legyen a végállomás, hanem vezessék tovább a villamost a volt világháborús barakkok kerítéséig, ahol elkanyarodik a vágány az erdő irányába az Augustus-szanaszatórium felé. A háború alatt már járt arra villamos, most is csak a vezetőket kell felszerelni és a kocskat tovább rohognak. Ezzel megközelíthetőbbé teszik a sportrepülőteret, a hadrokkanttelepet és nagyon sok embernek szolgálnak kényelmét. A vámsorompók megszüntetése következtében már a sorompó sem jelentheti akadályát a villamosvonal tovább vezetésének.

Pusztító ciklon

Bombay, október 18. India nyugati partvidékén hatalmas ciklon dühöngött. Nem hivatalos forrásból származó becslés szerint a ciklon következtében mintegy 200 ember vesztette életét. A kár pedig kb. negyedmillió font sterling. A távbeszélő és vasúti összeköttetés ezen a vidéken szünetel.

Választás lesz Tiszamarcson

Mint ismeretes Várady László kormányparti képviselő lemondott a tiszamarcsoni kerület mandátumáról. — Várady Lászlót Eckhardt Tiborral szemben választották meg annakidején Tiszamarcson képviselővé. Eckhardt Tibor a választást megpettyőzta. A per másfél év óta folyik a közigazgatási bíróságon, több tárgyalást tartottak már s az utolsó tárgyaláson elrendelték a tanak kihallgatását. Várady László most lemondott mandátumáról s ezzel egyidejűleg a petíciós eljárás megszűnik és a kerületben új választás lesz. Várady továbbra is tagja marad a parlamentnek, mert a szentesi listán nyert mandátumát tartja meg. — Közölte, hogy feltétlenül fellép a kerületben, de politikai körökben úgy tudják, hogy vele szemben ismét felveszi a harcot a Független Kisgazdapárt vezére.

Felhívás

Budapest, október 18. A m. kir. honvédelmi miniszter a következő felhívást tette közzé:

Felhívatnak a visszaesett erdélyi területek kivételével azok az anyaországi 1922—1880. évben született, azaz 18 évtől 60 éves korig katonailag kiképzett (katonaviselt) nem tényleges viszonybeli magyar állampolgárságú férfiak, valamint az ország területén állandóan lakó azok a férfiak, akiknek állampolgársága meg nem állapítható, hogy amennyiben az 1940. évben kiadott sűrű színű katonai igazolvánnyal még nem rendelkezének, saját érdekükben is személyesen, vagy igazolt megbízottjuk útján, a lakhelyük szerint illetékes honvédképző parancsnokságnál f. évi dec. hó 31-ig, hétköznapokon 9—14 óra között jelentkezzenek. Ez alkalommal valamennyi katonai okmányukat hozzák magukkal. A honvédség kötelekéből katonai felülvizsgálat útján elbocsátottaknak, továbbá az I.—III. járadékosztályba sorolt hadirokkantoknak, valamint nyugdíjállományba helyezett főzrútszteknek és tábornokoknak jelentkezni nem kell. (MTI.)

MALTA, október 18. (Reuter.) Eden hadügyminiszter Egyiptom felé utaztában meglátogatta Málta szigetét és megszemlélte a védelmi berendezéseket.

Változás a honvédelmi tanácsban

Budapest, október 18. Magyarország Főméltóságú kormányzója dr. vitéz nemes Fábry Dániel altábornagyot a legfelsőbb honvédelmi tanács vezértitkárát ez állása alól saját kérelmére flementette és vitéz nárai Náray Antal vk. ezredes a legfelsőbb honvédelmi tanács vezértitkárává kinevezte.

Tanügyi kinevezések Kolozsváron

Kolozsvár, október 18. Kolozsvárott most történtek meg az ideiglenes tanári kinevezések a város tíz középiskolájában, három különleges nevelőintézetben és két tanácskollában. Eddig 128 tanerőt, 50 nőt és 78 férfit helyeztek el. Ezek között 34-ből tíz nő és 24 férfi a román uralom alatt is Kolozsvárott teljesített szolgálatot. Az újonnan kinevezettek 85 tanerőt képviselnek, amelyből 38 nő, és 46 férfi. Végül átvettek magyar szolgálatba kilenc olyan tanerőt, egy nőt és nyolc férfit, akiket a románok a bécsi döntés után, de a döntés napját megelőző időpontban helyeztek át a felszabadult területre. A román uralomtól átvett 34 tanerő közül 22 román, 3 német és 9 magyar nemzetiségű.

Csökken a bankjegyforgalom

A Magyar Nemzeti Bank bankjegvforgalma az október 15-iki kimutatás szerint az október 7-iki forgalommal szemben 27.7 millió pengővel csökkent. A váltóbevételek összege a váltóbenyújtások összegét 41.3 millió pengővel haladta meg. Az állami zsrószámhákon a fizetések 5.5 millió pengővel mutták felül a befizetéseket, ellenben az egyéb számlákön a befizetések összege volt 2.8 millió pengővel nagyobb a kifizetések összegénél, úgyhogy végredményben a zsrókövetelések állománya 2.7 millió pengővel csökkent. Az ércéskészlet 0.8 millió pengővel apadt.

Hizlalási akció

Az erősen leromlott és megcsappant állatállomány növelése, illetőleg feljavítása érdekében a földművelésügyi miniszterium hizlalási akciót indít. Ennek során sertéshizlalásra darabonként 100, szarvasmarha hizlalásra pedig darabonként 400 pengőt folyósítanak. A kölcsönök 6.5 százalékkal kamatoznak. A nagyszabású akciót a miniszterium a MÁSZ útján fogja lebonyolítani. Ertesülések szerint az akció a legközelebbi időn belül megindul.

KILÉPETT, BELÉPETT

Igen divatos és egyre többször hallott eseménye a magyar életnek, hogy ez, vagy az a honatya kilépett ebből a pártból és belépett abba a pártba, vagy pártot alakított. Egyáltalán nem szörványos tünet, sőt egyre jobban és egyre divatosabban jelentkező tünet...

Eppen ezért önkénytelenül kérdezném a jó választó polgár, hogy: ugyan bizony kiadott megbízást X. vagy Y. úrnak arra, hogy pártot cseréljen, változtasson, vagy alakítson. Arra adott mandátumot, megbízást a jó választó polgár a képviselő úrnak, hogy milyen elvek, sőt pártok szerint képviselje őt a parlamentben, hiszen azért választotta meg a többség, hogy a választók jóvoltából és szavazatából képviseljen egy, egy kerületet. Azt azonban soha nem szokták megkérdezni a megválasztott és a választókat képviselő igen tisztelt követ urak, hogy vajon kilépésükkel, vagy belépésükkel azonosítja-e magát a választó polgárak zöme,ők egyszerűen berendezkednek új párt keretében és várják, hogy hozzájuk alkalmazkodjanak azok, akik a megbízást, a kitüntető képviselő mandátumot adták...

Ha egyik másik képviselő nincs megelégedve azzal a párttal immár, ahol megválasztott követ volt, annak igazi úri és egyéni elintézési módja az, hogy levonja a következőket és szépen köszön egy nagyot, aztán lemond arról a megbízásról, melyet a választó polgárok bízta rá. Lemond és átadja a helyét annak, aki továbbiakban akarja szolgálni a választók megbízásából a bizalmat...

Valahogy így képzeljük el a képviselői megbízást. Addig tart, míg a megbízásnak mindenben megfelel a megbízott. Nem az ő gusztnusa, igénye, vagy belátása a döntő, hogy mint képviselő milyen új pártnak a tagja legyen. Ő elléphet, lemondhat, de pártot nem változtathat választó tudta és beleegyezése nélkül...

Ha így történik, akkor úgy tűnik a pártváltoztatás sokak előtt, hogy nem egészen az elvi, de a képviselői megbízás folyamatossága az irányadó, legkevésbé a választó polgárok óhajlása, vagy akarata.

Nagy érdeklődés előzi meg a Károlyi Gyula október 27-iki Chopin estjét

A Zenekedvelők Köre vezetőségétől nyert értesülésünk szerint igen szép számmal vásárolják a jegyeket és a bérleteket az 1940-41. évad hangversenyeire.

Az agilis elnökség igyekszik mindenki számára lehetővé tenni, hogy e magasnívójú koncerteket látogassa és ezáltal ugyanakkor — ki többel, ki kevesebbel — hozzájáruljon Erdély vissza nem került részéből kiülőzött magyar testvéreink felszólításához. A hangversenyszerep 5 hangversenyére nemcsak 40-50 százalékos kedvezményt jelentő bérleteket ad ki, hanem lehetővé teszi a bérletek árának részletekben való kifizetését is. Így aztán már 1.20 pengős részletfizetésre is váltható bérletjegy. Külön gondoskodik az elnökség a tanulójútságról is, amennyiben részükre 60 filléres diákjegyet ad, csoportos jelentkezés esetén pedig minden 10 tanuló után két jegyet ingyen juttat a szegényebb sorsú tanulóknak számára.

A jegyeket és bérleteket a Csáthy könyvkereskedés árusítja.

Pest

A magyar újságírás remeke, hirszolgálat ragyogó!

Taglóval leütötte albrőlőjét

Szabados Jánosné debreceni asszony, mint azt annak idején jelentettük, egy taglóval leütötte albrőlőjét, Czilinkó Lajost, aki életveszélyes sérülést szenvedett és hosszabb ideig ápolták a klinikán. A törvényszék előtt Szabadosné elmondotta, hogy albrőlőjétől az elmaradt lakbért követelte és fizetés helyett az italos Czilinkó megütötte és a földre lökte. Önvédelemből ragadta fel a konyhában levő tag-

lót és azzal fejbevágtá. A törvényszék az asszonyt az enyhítő körülmények figyelembevételével háromhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet fellebbezés folytán most került a tábla Barankay-tanácsa elé. Az ítéletet helybenhagyták, elfogadva az enyhítő körülményeket és figyelembevételét azt is, hogy a sérült Czilinkó sem kérte az asszony megbüntetését. Az ítélet nem jogerős.

Magánautó és autóbusz karambolja Berettyóújfaluban

Berettyóújfaluból jelentik: A berettyóújfalui—derecskei országon közlekedési baleset történt. A Hév. Debrecen—Berettyóújfalui között közlekedő autóbusha Debrecenből jövet a berettyóújfalui gazdasági népiskola előtt az árokba szaladt. Ugyancsak az árokba szaladt egy másik személygépkocsi is.

A baleset a szemtanúk előadása szerint a következőképpen történt. Az autóbusz rendes sebességgel, szabályosan az úttest baloldalán haladt. Mögötte egy személygépkocsi közeledett, amely az autóbust meg akarta előzni. Mikor a személygépkocsi az autóbusz mellett előre szaladt, egy szénrel megrakott szekérral találta magát szemben, melyet az autóbusz széles karosszériájától a kiskocsi vezetője, ügylátszik előzőleg nem látott.

Mikor a volánál ülő Nikodémusz István dr hajdúnánási Máv. orvos a szekeret megpillantotta, hirtelen jobbra tért ki s közben nagy erővel nekivágódott az autóbushoz elejének. Az összeütközés után a kiskocsi belefutott az út melletti árokba, de belefutott, bár lelassítva, az autóbushoz is. Szerencsére egyik kocsis sem fordult fel s így komolyabban senki sem sérült meg. Nikodémusz István dr és az autóbushoz ülő Koppány József szenvedett kisebb zúzódást, illetve vágott sérülést a betört ablaküvegtől.

Amennyiben az autóbusz soförje nem őrzi meg lélekjelenlétét s a kocsit a lehetőség szerint nem fékezi le, kétségtelenül sokkal súlyosabb baleset történt volna.

A debreceni klinikán belehalt sérüléseibe Molnár József kántortanító, aki a Kossuth ucai temetőben szíven lötte magát

Két nappal ezelőtt a Kossuth ucai temető környékén elhaladó járókelők a kora délutáni órákban revolverdörrenésre lettek figyelmesek. Nyomban a hang irányába mentek és az egyik siron eszméletlenül, vértócsában heverve találták Molnár József sárándi református kántortanítót. Kezében még akkor is görcsösen szorongatta revolverét, melyel mellbelötte magát. Ertesítették a mentőket, akik Molnár Józsefet a sebészeti klinikára szállították. Itt megállapították, hogy a golyó, mely a mellkasán befürödve, a bordák között ment át és a testből kijőve az ing alul kihullott abban a pillanatban, amikor az életunt férfit a mentőkocsiba emelték, nem érte a szívet. Egyik tüdőszárnyat súrolta és erős tüdővérzést okozott.

Molnár Józsefen nyomban műtétet hajtottak végre és remény volt rá, hogy a fiatalembert sikerül megmenteni az életnek. A műtét után néhány órával eszméletre is tért Molnár József, a rendőrség kihallgatta. Másnap azonban ismét rosszabbul lett és tegnap hajnalban meghalt a sebészeti klinikán. A szívhez vezető érben megalvad vér elzárta a vér keringését, trombózt okozott és hasztalan követ-

tek el mindent az orvosok, a fiatal kántortanítót nem tudták megmenteni az életnek.

Molnár József, mint megírtuk, névjegyén búcsúsortokat hagyott hátra, melyben csak annyit írt, hogy ennek így kellett történnie, saját kezével vet véget életének, mert kiábrándult mindenből. Ezek a titokzatos sorok azonban épp úgy nem derítették teljes fényt a tragédia hátterére, mint a rendőrségi kihallgatás során mondott vallomása. Molnár József közszerzetnek örvendő tanító volt Sárádon, az egész község tisztelte, becsülte a tehetséges férfit, nyolcéves kislánya és felesége van és példás családi életet élt. Csalátagjai előtt is teljes rejtély, hogy mi kergette halálba Molnár Józsefet. Mikor Sárádról elutazott Debrecenbe, hogy néhány bevásárlást és hivatalos ügyet elintézzon, jökevény vett búcsút hozzátartozóitól és semmi sem mutatott arra, hogy végzetes tette készül. A 37 éves férfi tragédiája nemcsak Sárádon, hanem Debrecenben is, ahol Molnár Józsefnek számos rokona él, nagy megdöbbenést és részvétet keltett. A tragikus véget ért kántortanítót vasárnap helyezik örök nyugalomra Debrecenben.

Érdekes tervek a cukorrellátásra

A cukor szabadforgalmát nem állítják vissza.

Az idén igen bőséges lesz a cukorrépa termés és a visszatért erdélyi részek termésével együtt bőségesen fedezni az ország cukorszükségletét. Valószínű, hogy még felesleg is maradnak. Tárgyalások indultak meg és felmerült az a terv, hogy egységes fejadagot állapítsanak meg és ha valaki többet akar vásárolni azt megteheti, de nagyobb árat kell fizetnie. Valószínű az is, hogy a vidéki fejadagokat felemelik és könnyítések tesznek a vendéglátóipar számára. A hivatalos tényezőknek az a felfogása, hogy annak ellenére, hogy lesz bőségesen cukor, nem lehet a szabadforgalmat vissz állítani.

Kinát járt jezsuita páter Debrecenben

Ma, szombaton Debrecenbe érkezik Páter Riesz György Jézus Társasági atya, ki vasárnap a Szent Anna ucai templomban a fél 10 óras szentmise után szentbeszédet mond.

Páter Riesz György vasárnap délután a Mária kongregáció összejövetelén a Svetits intézetben vetített-képes előadást tart a Távokéletem folyó tértitli misszióról. A jezsuita atya maga is hosszabb időt töltött Kinában és áldozatos munkával folytatott hittérítést.

Női bőrkesztyűk
P 4-50-től
Tóthfaluossynál Plao u. 40

1940 október 19. szombat 5

Károli Gáspár és Madách Imre

A protestáns felekezetek most ünneplik Károli Gáspár bibliáját megjelenésének 350. évfordulója alkalmából. Az ünneplés nem szorítkozhatik a protestáns felekezetekre, már csak azért sem, mert „a visolyi biblia” a magyar nyelv, irodalom és művelődés történetének oly kimagasló terméke, melynek hatása századokon át kiterjedt az egész nemzetre, fejedelmekre és alattvalókra, főurakra és jobbágyokra, egyháziakra és világiakra, nagy tömegekre és egyes kiválóságokra. A kiválóságokon elsősorban a költőket értjük, hiszen közülük többen s nem éppen a kicsinyeknek, így Aranyknak, Tompáknak, Adyknak a költészet a legszorosabban hozzá van növe Károli bibliájához.

De amely természetesnek látszik ez a felsorolt nagy költőknél, akikhez bizvást odaszámítható Szabolcska is, mert ők mindnyájan reformátusoknak születtek és nevelkedtek, éppen olyan feltűnő, mégpedig érdekesen feltűnő, hogy a katolikus Madách, a buzgó katolikus anyának hűséges fia, szoros kapcsolatot tart nemcsak általában a bibliával, hanem külön és különösen a Károli bibliával. A Károli-biblia ugyanis a maga szövegével behatolt „Az ember tragédiájába”, a magyar szellemnek ebbe a talán legfenségesebb és mindenesetre legegységesebb jelentőségű alkotásába, melyet sokan olybá tekintettek, mint egy modern bibliát. Károli bibliája azonban nem az úgynevezett bibliai színekben, a teremtés, a bűnbeesés és a paradicsomból való kiűzés színeiben mutatja a maga közvetlen hatását, hanem a VII. színben, a konstantinápolyi színben, melyet sokan részint a csekély ménye gazdagságánál, részint tragikai erejénél fogva a fenségesebb mű legfőbb magaslatának tekintenek.

Ebben a színben — tudjuk — kereszténynek hurcolnak máglyára keresztényeket egy I betű miatt. Madách zsolttárverseket ad a halálra ítélt eretnekek és a halált követelő szerzetesek ajkára egyaránt, a XXII. és XXXV. zsolttár egyik szakaszait. Az elítéltek haláles útjukon és a máglya tüze előtt zsolttárt zengedezve készülnek a vértanúságra, hitük szerint az örök üdvösségre; ugyanakkor és ugyanott a barátok zsolttárversekkel fokozzák a maguk lángoló gyűlöletét, abban a meggyőződésben, hogy az emberi életet pusztító máglyák az Úr magasztalását hirdetik.

Madách a magasabbrendű intencióval kiválasztott üldözöttek és üldözők ajkára adott két zsolttárnak a verseit vehette volna a Vulgatából, a katolikus egyház hivatalos bibliájából, vehette volna Káldi György hitelesnek elismert fordításából, de Madách a művébe illő versszakokat a Károli bibliájából, a visolyi bibliából vette, mégpedig szó szerinti hűséggel, bizonyára úgy gondolkodván, hogy nem lehet eretnek az a magyar szöveg, melyet századokon át százezreknek a használatára szentesített.

Igy találkozott Károli Gáspár és Madách Imre, így fonódott össze a visolyi biblia és „Az ember tragédiája”.

Kardos Albert.

Joggyakorlati kinevezések és joggyakorlatra bocsátások

Az igazságügyminiszter dr. Bicsán-szky Mihály pü. fogalmazót, sátoralja-új helyi lakost a debreceni, Tóth Géza hajdúdorogi lakost a debreceni, Baesó Jenő debreceni lakost a debreceni kir. ítélőtábla területére bírósági joggyakorlatokká nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Malmos Zoltán nyíregyházi lakost a debreceni, dr. Jóna János debreceni lakost a debreceni, dr. Nagy Sándor budapesti lakost a debreceni, dr. Bene Lajos budapesti lakost a debreceni, dr. Péterffy György budapesti lakost a debreceni, dr. Hodobay Tivadar miskolci lakost a debreceni, dr. Simon István baktalórántházi lakost a debreceni, dr. Fajkossy Miklós örkényi lakost a debreceni, dr. Fehér István, dr. Szép György debreceni és dr. Gál László panyolai lakosokat a debreceni kir. ítélőtábla kerületében joggyakorlatra bocsátotta.

— 110 pengőért adott egy mázsa szenet elkilóva Kovács László kecskeméti fűszer- és szénkereskedő Kétheti fogházra ítélték.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg u. 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA október 19-én reggel 8 órától október 26-án reggel 8 óráig: „Nap”, Piac u. 1. Telefon: 27-73. — „Aranygyuszár”, Kossuth u. 8. Telefon: 34-96. — „II. Rákóczi”, Külsővásártér és Miklós u. sarok. Telefon: 23-43. — „Sztankay”, Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

Hősök naplója

DEBRECENI HONVÉDHSZÁRFŐHADNAGY HÖSTETTE

— 1916 október 19. —

Lévay Ferenc, a volt debreceni 2. honvédszázad főhadnagya, a Vrf. Sarulói (Dorna Vatra-tól délre 12 km) hegy birtokáért vívott elkeseredett harcokban kimagaslóan vitéz és hősiességű magatartásról tett tanúságot. Miután az ezred 1916 október 18-án hasztalan kísérte meg az éserdővel és sziklával borított meredek magaslat elfoglalását, másnap, október 19-én Lévay főhadnagyszázadának kellett azt megismételnie. A század a metsző hóvihárban, a meredek és csúszós hegyoldalon csak a huszárai élén küzdő Lévay főhadnagyt vezette. A század elmozdítása és személyes példaadása mellett tudta a szakadatlan ellenséges tűz által fokozott emberföltötti nehézségeket leküzdeni. Véres közelharcban végül is sikerült az elkeseredetten védekező oroszokat állásaikból kivetni és pánikzerű menekülésre kényszeríteni. A világháborúban kétézer sebesült Lévay főhadnagyt vitéz fegyvertényének elismeréseként másodszori legfelsőbb dícsérő elismerésben részesült.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szilágyi László, 11 órakor dr. Bodonhelyi József, délután 5 órakor Kósa Ferenc. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Madar Zoltán, délután 5 órakor Ács Mihály. Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Peleskey Károly, délután 4 órakor Puskás Zoltán. Ispolyai templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Pál Antal. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Koncz Zoltán, délután 3 órakor Kerekes János. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Fentős Tibor, délután 5 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor dr. Juhász László, délután 3 órakor Orsy János th. Csapokerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Jánossy Imre. Téglyaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Dóczy J. u. 2. sz. alatt délelőtt 11 órakor Kósa Ferenc. Wolaffkatelepi Olvasóköri templomban délután 3 órakor Fentős Tibor. Téglyavetői gyülekezeti házában délután 3 órakor Kovács Árpád. Reménység házában délután 3 órakor Benkő Károly. Augusztaszsanatóriumában délelőtt 10 órakor Németh Sándor. Horthy kórházban délelőtt 11 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi klinikákon dr. Bodonhelyi József és Koncz Zoltán. Egyetemi istentisztelet: Kollégium oratóriumában délelőtt 10 órakor Pákozdy László vallásoktató lelkész: Szolgák vagy szabadok? c. Tanyai istentiszteletek: Nagyhegyes délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. Ondó L. Kádár-dűlő délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. Szepes délelőtt 9 órakor Papp Géza. Hosszupályai út délután 2 órakor Papp Géza. Fancsika délelőtt 9 órakor Bíró Béla. Nagycseréi iskola délelőtt 11 órakor Bíró Béla. Szata délután 2 órakor Bíró Béla. Hármashegy délelőtt 9 órakor László L. Elek. Lukaháza délután 2 órakor László L. Elek. Pallag délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. Nagymacs délelőtt 10 órakor Tömörly Lajos.

Temetőbe is hullnak bombák...

— Egyetemi istentisztelet vasárnap délelőtt 12 órakor a kollégiumi oratóriumában. Prédikál Pákozdy László budapesti vallásoktató lelkész „Szolgák vagy szabadok?” címmel.

— A római katolikus templomban és kápolnában rendes vasárnapi misemend. A lelkészi beosztást ma ejtik meg.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos vallás-tanító lelkész. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László th. esperes, lelkész. Délelőtt 10 órakor Berettyóújfaluban, a ref. polgári iskola termében szórnyistentisztelet. Prédikál Krecsák Kálmán segédlelkész. Délután 3 óra 30 perckor bibliára a középiskolás leányok bibliakörének. Este 5 órakor istentisztelet. Prédikál Krecsák Kálmán segédlelkész.

— Istentiszteletek sorrendje a gör. kat. templomban. Délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák-mise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság, 4 órakor vecsernye és októberi ajtatosság szentbeszéd. Hétköznapokon az októberi ajtatosság délután 6 órakor kezdődik, csütörtökön szentbeszéd.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-8-ig hálaadó ünnepély a terményekkel díszített imaházban. Szerdán este 7-8-ig bibliára. Péntek este 7-8-ig imaóra.

x Dr. Meszner Károly orvos hazaérkezett, rendelését ismét megkezdte.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Erdélyi madárvilágról tart előadást dr. Nagy Jenő a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület előadóestjén.

Erdélyt és általában a keleti hegyvidék megismertetését szolgálja a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület, amikor Erdély változatos madárvilágáról nyújt Debrecen közönségének bemutatót, Erdély madárvilága változatos és érdekes. Ezekről tart ismerető előadást az, aki ezeket mind saját 30 év előtti végzett tanulmányaiból jól ismeri dr. Nagy Jenő, az egyesület elnöke. Az előadás október 22-én, kedden délután fél 7 órakor kezdődik a Ref. Gimnázium Természettudományi előadótermében, ahol az Állattudományi Múzeum gazdag anyagából az előadó bemutatással és vetített képekkel kíséri előadását. A tagokon kívül vendégeket is szívesen lát az egyesület. Belépés díjtalan, csupán önkéntes adományokat kér az egyesület az Erdélyért akció javára.

— Nagyobb rizsszállítmány érkezik Olaszországból. A napokban befejezett magyar-olasz kereskedelmi tárgyalásokon mindkét vonatkozásban újabb kontingenseket állapítottak meg egyes cikkekre nézve. Így az újabb megállapodás alapján nagyobb mennyiségű olasz rizs érkezik a legközelebbi időben Magyarországra. Ezenkívül a gyenge bortermés miatt bizonyos fajta olasz borok behozatalára is lehetőség nyílik. Magyar részről nagyobb mennyiségű élősertésnek az olasz piacra való kivitele válik lehetővé.

— Az orvoskamara közgyűlését október 25-re halasztották. Csütörtökre volt hirdetve az orvoskamara közgyűlése, mivel azonban ezen a tagok az alapszabály előírta számban nem jelentek meg, a közgyűlést október 25-re halasztották.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Ma és holnap lesz a Női Felsőkereskedelmi Iskola ünnepélye. A Kollégium dísztermében rendezi meg a Női Felsőkereskedelmi Iskola ifjúsága Erdély javára nagyszabású ünnepélyét. Szombat délután öt órakor és vasárnap délután szintén öt órakor lesz az ünnepély, mely alkalommal a növendékek ének, zene, tánc, szavaltat számokkal szerepelnek és egy rövid szindarabot adnak elő. Mindkét ünnepély egész bevételét az erdélyi menekültek javára fordítja az ünnepélyt rendező ifjúság.

x Őszi újdonságok esoda olesón dr. Révésznéél, Piac u. 40., Hargya udvarban.

— Olivecrona megoperálta egy magyar leányt. Szilágyi Irén, egy kecskeméti nagyvendéglős leánya heves fejfájások miatt a Benedek klinikára került, ahol megállapították, hogy agyműtetre van szükség és ezt sikerrel Olivecrona stockholmi tanár végzi. A leányt repülőgépen Berlinbe vitték. Itt lekésett a stockholmi repülőgépről és egy éjszakát a német fővárosban töltött, itt egy repülőgémadást is átélt. Másnap Stockholmban Olivecrona professzor sikerrel megoperálta a leányt, aki gyógyultan jött haza Kecskemétre.

x Dr. Pákh Sándor fogorvos rendelését Kossuth u. 9. sz. alatt ismét megkezdte.

x Vattay Margit tánciskolájában október 25-én diák-kolon kezdődik, Kossuth u. 11.

— Törökország lakossága vasárnap szombatfogságba kerül. Törökországban a jövő vasárnap népszámlálás lesz. — Elrendelték, hogy valamennyi török állampolgár és a Törökországban élő összes idegenek házukban maradjanak, míg a népszámlálás le nem zajlik. A házfogságnak ágyúlövés vet véget.

— Az ötös tanács dönt Arday Péter ügyében, aki, mint megírtuk, a Kishegyesi úton eldobott egy Erdélyből hozott román kézigránátot és ezzel okozója lett annak, hogy a gránátot mngtaláló Magyar József 8 éves fiúcska meghalt. A letartóztatást elrendelő végzés ellen felfolyamodó Arday ügye az ötös tanács elé kerül és ott döntenek további fogvatartásának kérdésében. Az eljárás nemcsak gondatlanságból okozott emberölés miatt indult meg ellene, hanem robbanóanyag engedély nélküli tartása miatt és organdzság miatt is, mert Szél Istvánról átvette a gránátot, bár tudta, hogy az nem lehet Szél tulajdona.

— Elárverezik a budai történelmi emléktű Gül-baba mecsétét és a körülötte fekvő értékes ingatlanokat. Az árverést a Tresor-bank kérte a Telekközvetítő kft. ellen és az november 5-én lesz.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— Megkötötte már életbiztosítását?
— Napi 120 vagonra emelhető az erdélyi szénbányák termelése, ha az elavult berendezéseket felcserélik.

— Súlyos gondot okoz a jugoszláv kormány a téli élelmiszer ellátás. Különösen a gabonát nem termő országrészek ellátásának biztosítása nehéz kérdés.

— A román kormány megtiltotta a drágakövek kivitelét. A törvényrendelet tilalma vonatkozik a nemes fémekből készült tárgyakra is.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Város lesz-e Nagyszalonta? A visszacsatolt területek újjászervezésével kapcsolatban dr. Csery belügyminiszteri titkár Nagyszalontára érkezett annak megállapítására, hogy Nagyszalonta megyei városként, vagy pedig mint nagyközség lesz beillesztve a magyar közigazgatási szervezetbe.

— A vádlottak padjára került Duza József földműves, mert mint harmados bérlő a gazda akácfakaróiból és szőlővesszőiből másnak is adott el, néhány szekér trágyát pedig a más földjére hordott. A törvényszék lopásban mondogta ki bűnösnek és elítélte két heti fogságra. Az ítélet nem jogerős.

— Marólógus közelharc történt az egyik hajdúhadházi koreszában, ahol bál után összevesztett Zeké Béláné és Kökényessy Bálintné. A Kökényessy kezében egy üveg volt marólúggal teli és veszekedés közben a marólúg szétleccsant és a két asszony nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A debreceni törvényszék elé testisértéssel vádolva megidézték a két asszonyt, de csak Zekéné jelent meg és így a tárgyalást elnapolták.

— Meghalt a „Baba-paradicsom” tulajdonosnője. San Franciscóban most halt meg Wherland Mary Anna asszony, aki férjére hagyta az Egyesült Államok legnagyobb babagyűjteményét, mely 1086 különböző babából áll. Miután az asszony házassága gyermektelen maradt, megpróbálta, hogy „oian „családot” alapítson, amelyben megvan minden korszak, minden nép különböző nagyságú babája.

— A temetések egyharmada ingyenes Debrecenben. Szeptember hónapban a debreceni Köztemetőben 149 temetés volt és ebből ingyenes temetés 47 I. o. ravatalozóban 15. II. o. 21. III. ban 17, alagsorban 13 ravatalozás volt és ravatalozás nélkül temettek el 10 halottat. A Köztemető szeptemberi bevételé 11.053 pengő.

— 3388 kilométer utat lettek meg a mentők Debrecenben egy hónap alatt kocsin és autón a mentési eseteknél. Három nagyobb tüzeset volt 752.059 pengő értékben és ebből biztosítás révén mindössze 2.050 pengő térült meg. A mentők 577 esetben léptek munkába. Debrecen területén szeptemberben két házbeomlás volt.

— 11 öngyilkosság Debrecenben. Szeptember hónapban 11 öngyilkossági kísérlet volt Debrecenben. Ezek közül éret felvágta 2, emeletéről levetette magát 1, míg mérgezés által akart megválni az élettől 8 egyén.

— Hat és félmillió pengőt költ Pest megye útépitésre a jövő évi költségvetés szerint 8560 méter hosszú útszakszt burkolattal építenek és 25.000 méter új makadám utat építenek.

— A Szatmáriak Baráti Körének a szatmári útra jelentkező tagjait felhívja vitéz Szabó Endre lelképásztor, hogy fél 5 órakor vasárnap hajnalban a váróterem előcsarnokában lesz a gyülekezés. Az utazásnak nincs semmi akadály.

— Novemberben megnyílik a csik-szeredai gazdasági iskola, amelyet a románok börtönnek használtak és trénesi kifosztottak.

GYÁSZROVAT

Sáfár Mihályné Turai Zsófia 23 éves korában elhunyt. Temetése Tiszadersre való szállítás után szombaton délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

Magyar József tanuló 7 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

— A megszállt Franciaországban engedélyezték a feketék és fehérek között a házasságot, amint ezt Stort Károly német miniszteri osztályfőnök Párisban ismertette. A német közigazgatás vezetője kijelentette, hogy Németország nem akarja a megszállt francia részeket a nemzeti szocialista reformokat keresztülvinni.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta dítőnően bevált háziszor, megrogzított székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és biztosan ható, természetes hashajtó. — Nely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Angol és lengyel állampolgárok tömegesen hagyják el Romániát. Az angolok és lengyelek egyelőre Törökországban akarnak letelepedni.

Martinique szigetén 200 millió dollár értékű francia aranyrudat őriznek. A francia kormány a fegyverszünet aláírása előtt küldte az aranyat Martinique szigetére, amely előtt most angol hadihajók állanak őrt.

— Felrobbant 400 kilogramm robbanóanyag egy svéd gyárban és az egész gyár a levegőbe repült. Az ablaktáblák a gyártól 500 méter távolságra is betörték. A robbanás okát még nem tudják.

— Szaporítják a csibekeltető központokat a baromfiállomány növelése érdekében. A baromfitenyésztő központok a földművelésügyi minisztériumtól keltetőgépeket kapnak.

— A magyar irodalom első regényírójának Dugonics Andrásnak 200. születésnapját Szeged ünnepelte pénteken. Kiadják összes műveit, azt a könyvet is melyben 364 oldalon ismereteli a magyar várakat. Betűrend szerint sorol fel műveiben igen érdekesen 378 várat. Az utolsó vár Selmec vára, melynek történetét még leírta. A többire már nem volt ideje, a halál elragadta az élők sorából.

— A román olajvidékről elköltöztetik a zsidókat és közzölték az érdekelteket, hogy 12 órán belül el kell hagyniuk a vidéket és az ország más vidékén letelepedni.

— Két társát mentette ki az áróból egy 11 éves fiú a vasmezei Kiscsörötnöknön. Az áradás felszakította a Rábahid palozátát és két kisgyermek belezuhant a vízbe. Halálküzdelmüket látva a 11 éves Dömötör János, utánuk ugrott és partra húzta őket.

— Svédország 217 millió koronát fordít haditengerészete felgyverésére. Új hadihajókat akarnak építeni, valamint a meglévő flottát modernizálni.

— Antonescu tábornok újjáépítési alapot létesített a kisajátított zsidó birtokok elárverezéséből befolyt összegből.

— Hősies volt Romániában Predeal és Szinaja körül a tegnapi nap folyamán. Az utakat négycentiméteres hó borítja.

— Olesó cukorkaárak készülnek az erdélyi fogyasztóterületek részére. Az édesipar ecébből fokozottabb mértékben áttér a népeukor és népesokládé gyártására.

— 1941 június elsőjéig kell megépíteni a szükségóvóhelyeket. Az óvóhelyeket vészátjárókkal kell ellátni.

— Agyhártagyulladási-járvány Londonban. Londonban terjedőben van a lazus agyhártagyulladás. A kórházakban a légítámadások áldozatai 5500 ágyat foglalnak el.

103 éves anyja és kiváló fia

A messze Székelyországban, Székelyudvarhelyen egy nemes nagyszony örömkönnök közt hallotta bizonyára azt a hírt, hogy fia, a visszacsatolt Székelyföld egyik képviselője, Hinléder-Fels Ákos tegnapelőtti beszédével a magyar közélet középpontjába került. — Ahogy a Szent Korona tanát értelmezte, a mai zürzavaros időkben felidézte a magyar hagyományokat, az erdélyi hagyományokat, amelyeket soha sehol meghamisítani vagy elhomályosítani nem lehet. Hinléder-Fels Ákos ezzel a nemesveretű magyar beszédével egyszerre a magyar közvélemény szívéhez férközött.

Hinléder-Fels Ákos, aki most egyszerre az érdeklődés előterébe került, régi székely nemesi családból származik. Apja a régi jó táblabírák típusa volt, anyja pedig igazi mintaképe az erdélyi székely úriasszonyoknak. A Gondviselés a nagyszonyt megajándékozta azzal, hogy 103 éves korában hallhatta, amint egyik gyermeke hitvallást tett a magyar törvényhozás házában a független államiság mellett. A nagyszony másik fia Hinléder-Fels Jenő, Komárom vármegye tisztügyésze, szintén székely. kerületet képviselt a háború előtt, a régi jó békevilágban. A Hinléder-Fels család rokonságban áll az Ugronokkal és a Sebesy-családdal, melynek egyik leszármazottja Bukarestben a szenátus tagja és Udvarhely vármegye alispánja volt. (V. P. A.)

SZENTKATOLNA

Kis falucska valahol a háromszéki havasok vidékén, a neve mégis ismerős lett egyszerűen az Erdélyért segélyakció gyűjtője révén, mert olyan szép példáját adta székely-magyarságának, ami példa lehet sok nagyváros lakosságának is. Amellett ötletes és leleményes is, mert kitalálta a módját, hogyan siethet segítségül egy kis falu is maga módján. Szentkatolnán ugyan is egy hétig katonaság tartózkodott, melyért a lakosságnak szálláspénz is jár a katonai kincstár részéről. Járt is, kerekén 350 pengő. Alig pár nap múlva ki is fizették az összeget a kis székely falunak, csak hogy a lakosság nem vette fel, hanem hiánytalanul átutalta a mozgalom céljaira. A megoklás meg egyenesen megható, mert bizonyosságot tesz arról a boldogságról, amellyel ez a község a visszacsatolás felett érez. Vendéglátásnak vették a magyar honvédek tartózkodását és el látást s a drága vendégeket, a magyar testvérekért hogy is fogadhatna el fizetést a székely testvér!

— Országzászló avatás Biharvidékezen József főherceg részvételével. Fényes ünnepség keretében vasárnap, október 20-án lesz az országzászló felavatása Biharvidékezen. Az előkészületek lázasan folynak s a hatalmas turulmadaras emlékművön az utolsó simításokat végzik építők a bevonuló honvédek és Biharvidékezen közönsége. A zászlót a Magyar Királyi Honvéd Gépkocsi Szertár Árpád Fejedelem Lövész Egylet adományozza és az avatási beszédet József főherceg mondja.

— A Barham angol csatahajó feltartóztatott két francia kereskedelmi gőzöst és arra a kényszerítette, hogy Gibraltárra befusson.

— Nagyváradra érkezett Haas István tábori püspök, hogy megáldja a honvéd csapatkórház újjáalakított kápolnáját. A kápolna megáldása péntek délelőtt ment végbe.

— Huszonkét évig rejtgették Nagykárolyban Rákóczi Ferenc tiszabecsi győzelmének 200 éves emlékére készült emlékművét, amely az egykori nagykárolyi meggyepalota dísztermében állt. Kecsmár István főgimnáziumi tanár, majd édesapja, végül Becker József igazgató-tanító őrizte és rejtgette a történelmi emlékművel, amely most valószínűleg a román kat. iskola lépcsőházában kap helyet ideiglenesen.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Oktober 19-én, szombaton délután: Sárkánytűzés közlegény. Fülléres helyárrakkal.

Oktober 19-én, szombaton este: Páris királynője.

Oktober 20-án, vasárnap délután: Cigányszerem. Mérsékelt helyárrakkal.

Oktober 20-án, vasárnap este: Páris királynője.

Oktober 21-én, hétfőn este: Csárdás-királynő. Fülléres helyárrak.

A délutáni előadások 4, az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

Páris királynője

Ezt a háromfelvonásos, ötképes operettet annakidején Isten tudja miért nem mutatták be és így lett belőle a szerző halála utáni bemutató. Martos Ferenc írta és zenéjét részben összeállította, részben szerette Vincze Zsigmond. A darab meséje nem mindennapi esemény, már-már drámai, operai fordulatokban gazdag. Az ünnepelt színésznő Párisban él, míg leányát távol nevelteti, mert nem akarja még azt se tudatni, hogy színésznő az anyja. Közben leánya — amint ez már történni szokott minden operettnél és operában — éppen abba a fiúba lett szerelmes és viszont, aki az anyjának tetszik. A második felvonás fináléja egészen magas és akármelyik drámába beillik.

Delly Ferenc gondoskodott a rendezésről és a darab érdekességének minden mozzanatát kihozta, kár, hogy itt-ott döcögött a darab tudása és a rendezés sodró erejével nem tartott lépést. Hernádi Herwerth János vezényelte a kart és egyik-másik darabja a muzsikának nagyon fülbemászó és szép volt.

Sándor Anna játszotta a neves színésznőt, ragyogó tolettjével, szép játékával nagyszerűen hatott, kár, hogy néha a kiejtése modorosságba téved. Madaras Vilma bájos fiatal leánya és Dalmady Géza ifjú, szíved színésze tetszetős alakítás volt. Delly Ferenc és Ihász Aladár azonban mindenki előtt vezetett. Nagyon összehangolt játékok, kedves bohókodásuk talán itt-ott többet adott, mint maga a darab előírása. Olasz Lajos remek beképzelt tenoristája kitűnő figura volt, míg Mihály Vilcsi, Felpécsi Aladár, Antal Erzsébet és a többi szereplők szolgálták a sikert.

A nem túlságosan népes ház jól szórakozott és melegen ünnepelte a szereplőket.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szombaton délután fülléres helyárrakkal Sárkánytűzés közlegény, Erdélyi Mihály nagyszerű operettje kerül színre. Szombaton este B) bérletben a péntekkor óriási sikerrel bemutatott Páris királynője kerül műsorra. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Lehár Ferenc világhírű romantikus operettje: Cigányszerem kerül ismétlésre, míg vasárnap este Páris királynője van műsoron. Hétfőn este Sándor Anna fellépésével Csárdáskirálynő, Kálmán Imre legnagyobb sikert elért operettje kerül felújításra, míg kedden este Csiky Gergely: Nagymama című vígjátéka van műsoron.

SZÍNES FILMKOCKÁK

A NAGY SIKER minden előjével tartotta meg az Ihász-társulat első eredeti bemutatóját, a „Páris királynőjét”. A darabnak a bemutató sikere után hosszú szériát jósolunk. Érdekes, ötletes mese, pompás zeneszámok, tánc, romantika és mindaz, ami egy nagy operettsiker kelléke, bőven megtalálható Vincze—Martos pompás darabjában.

KÁLMÁN IMRE KÉT POMPÁS OPERETTJE dominálja a jövő hét műsorát a Csokonai-színházban. Hétfőn a „Csárdáskirálynő”, a hét végén pedig a „Marica grófnő” felújítása lesz az esemény. A két darabban a társulat legjobb erői lépnek fel. Ismét felcsendül tehát a debreceni színházban a „Szép város Kolozsvár” melódlája, új ragyogást kapva az utóbbi hetek öröndetes eseményei után.

KARDOSS GÉZA TÁRSULATA, melynek tagjai sorában annyi kitudó kedvenc van a debreceni közönségnek Jurik Julcsitól Szokoly Gyulától, ma este nyit szegont az ismét önálló szegedi városi színházban. Babay József és Buday Dénes mesejátékának, a Haranghaló Jánosnak eredeti bemutatójával nyitja meg a szegedi színház Kardoss Géza,

1940 október 19. szombat 7

ez a nagyszerű művészember, aki maga is fellép a darabban.

H. NEMÉNYI LILI, akit súlyos betegesen szállítottak pár hete szanatóriumba, felgyógyult.

MÉSZÁROS BELA, aki éveken át volt a debreceni színház tagja, a szatmári színház igazgatója lett és a napokban kezd előadásait. A társulat primadonnája felesége, a Debrecenben ugyancsak jól ismert Erényi Böske.

Erzsébet királynő

Az Apolló mozgószínház filmje

Huszka Jenő nagyszerű operettjét bravurosan ügyes átdolgozásban vitték vászonra. Olyan filmszerű, érdekes, fordulatos a mese, mely Erzsébet királynő alakjához fűződik, tele finom romantikával, poézissal, hogy szinte tökéletesen sikerült a darab értékeit egyik műfajból a másikba átmenteni. A rendezés egészen kiváló, jó érzékkel tartotta meg az operetttől mindazt, ami filmen is érték és művészi elgondolással egészítette ki olyan epizódokkal, melyek révén jól ki lehetett használni a film eszközeit és lehetőségeit. Emellett teleszórtá az igazi művész kezére valló rendezés a cselekményt finom ötletekkel, meglepő fordulatokkal és főleg a nagyszerűen játszó Gózon szerepe révén: izes humorral.

Az előadás külön érdekessége Karády Katalin játéka. A „Halálos tavasz” egészen szokatlanul nagy sikere után

más szerepkörben került ismét a közönség elé ez a nagyon tehetséges, a magyar filmjártás egészen eredeti egyéniségét rekváló művésznő. Erzsébet királynő fenséges alakját, szeretetet sugárzó, tiszteletet parancsoló lényét vitte vászonra: tökéletesen. Karády nagyszerű képességeit bizonyítja, hogy ezt az igazi szerepkörétől távolos alakítást is ilyen remekül oldotta meg. Végtelenül bájos Tolnay Klári Latkóczy Idája, talán legjobb filmszerepe. Gózon utólrhetetlenül remek. Rajnya vászonra soha nem volt ilyen nagy, tökéletes. Jávor Pál nagyszerű, mint mindig. Somlay, Bilcsi és Juhász alakítása kitűnő. Jól esett látnunk megvillanni Balázs Jancsi izes, gyökeresen magyar és kis szerepben is nagy művészetet csillogtató alakítását és Antók Ferenc figuráját. Van a darabnak egy jelenete, amikor a jurátus bál közönsége az osztrák katonákkal körülfogott bálteremben rákezd a Kossuth-nótára, ennél a jelenetnél egyszerre átforrósodik a nézőtér hangulata, maga ez a jelenet megérdemelné, hogy megnézzék a darabot, mely kétségtelenül nagy siker lesz Debrecenben.

A HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZBAN pénteken volt a bemutatója a „Bel Ami” című igen hatásos, ötletes filmnek. Vidám jelenetel és a mese ügyes fordulatai mindvégig lekötötték a nézők figyelmét. A szereplők maradéktalanul hozták a nézők elé a darab értékeit és teljessé tették a sikert.

Férfi bőrkesztyűk nagy választékban Tóthfalussynál Plao u. 40

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Búza: 78 kg-os 23.40. Rozs: 71 kg-os 19.40. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.35, sörárpa, elsőrendű 25.35, sörárpa 24.35, 68 kg-os ipari 22.70, takarmány 65—66 kg-os 20.70, takarmány, középminőségű 19.70. Zab: 41 kg-os 21.50. Kukorica: új 15.20.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 165 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 160 darab. Az irányzat lanha. Árak: szedett sertés III. 142, öreg sertés I. 148, angol sonkasertés I. 152, II. 140 fillér kilogrammonként.

HÍRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elad több létszámfeletti fias tehenet, bikaborjút, idősebb és fiatalabb bikát, továbbá 1 darab selejt igáslovat folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren megtartandó nyilvános árverésen Polgármester,

A gyümölcsneveket mikor, hová és hogyan telepítsük? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még az idén ősszel okvetlen elvégzendő szőlőmunkálatokról, a burgonya idej különleges elraktározásáról, a megosztott gyümölcsfeldolgozásról, az idej úborok kezelésével kapcsolatos fontos tudnivalókról, a ház körüli szőlőtelepítésről, a málnaszőlővel, a zöldségfélék téli elraktározásáról. A színes gyümölcsképet is közlő két kiváló szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VI., Andrassy út 84/c.) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Hírdetmény

A debreceni rendőrkapitányság 100 q zab, 103 q széna és 80 q rozsszalma beszerzésére árlejtést hirdet. Az árlejtési feltételek folyó hó 22-én déli 12 óráig a II. emelet 71. számú szobájában megtekinthetők. Az árajánlatok kétpengős okmánybérlettel ellátva folyó hó 22-én déli 12 óráig adandók be. Később beadott árajánlatok figyelembe nem vétetnek. Debrecen, 1940 október hó 18-án. A rendőrkapitányság vezetője helyett: Zombory sk. m. kir. rendőrfőtanácsos.

SPORT

Salgótarján csapatával játszik a DVSC a Stadionban

A DVSC—Salgótarjáni SE mérkőzés a Tisza-csoport vasárnapi fordulójának egyik legérdekesebb mérkőzése. A SSE az a csapat, amelyik bármikor a legnagyobbaktól is képes pontot rabolni. A DVSC-nek legjobb teljesítményére van szüksége, hogy mindkét pontot megszerezze. A debreceni vasutasok összeállítása még mindig bizonytalan. függ elsősorban attól, hogy Elek megérkezik-e? Ha megjön, akkor Elek, Erdei II., Galambosi fedezetsor játszik és marad a MÁVAG elleni csapat. Magunk részéről ugyan szívesebben látnánk a jobb lábú Kristófot a támadó sor jobb oldalán és a mezőnyben őrjáti munkát végző és passzolni is kitűnően tudó Szabót a fedezetsorban, ahol meg vagyunk róla győződve, hogy hamarosan a legjobb közé fejlődne. A Szabó, Erdei II., Elek fedezetsor már teljes megoldást jelentene és ha Nagy Sándor tartja jó formáját, akkor a Dombóvári, Kristóf, Sidlik, Bihari L., Nagy támadósort is bizalommal küldhetnénk a hátralevő nehéz mérkőzésekre.

A DVSC—SSE mérkőzés fél 3 órakor kezdődik, melyet dr. Juhász Attila vezet. A mérkőzésre olcsó jegyek elővételben a Kossuth uccai Kónya trafikban kaphatók. Előmérkőzés a DVSC II. — Nagykovács SE meccs lesz fél 1 órai kezdettel. A DVSC-ben Palotás, Kántor Dezső, Bihari, Papp és egész sereg elsővonalbeli játékos játszik.

A DVSC november 1-én Magyar Kupa mérkőzést játszik a Rákocsiakal TK-val Debrecenben.

Erősít a MÁVAG. A DVSC nagy riválisa benyújtotta Királynak, a Gamma volt válogatott jobbfedezetének igazolási kérelmét. Király megszerzése hatalmas erősödését jelenti a gépgyáriaknak.

A debreceni középiskolások csapatai beneveztek a Szent László vándordíjra, melynek mérkőzéseln 115 középiskola játékosai vesznek részt.

A Tisza-csoportban a vasárnapi fordulóban a MÁVAG könnyen pontot adhat le a Rusj mérkőzésen, amely Ungváron kerül lejátszásra, természetesen fővárosi játékvezetővel. Mátészalka a Lampartot látja vendégül, T. Előre—Kassai AC, Rákóczi—B. Vasutas, Ganz—Pereces, Ózd—MVSC mérkőzések lesznek még.

A DVSC játéka mély nyomokat hagyott Budapesten a MÁVAG elleni mérkőzésen. Ezt bizonyítja, hogy a sportlapok még a hét végén is foglalkoznak a mérkőzés körülményeivel, egyhangúlag megállapítva, hogy a mérkőzés a mutatott játék alapján a DVSC-nek állt. Legjobb teljesítménynek a Nagyt és Csokaiét tartják, megállapítják az állandóan támadó DVSC nagy balszerencsét, mely különösen Sidlik sérülésében kulminált, a MÁVAG szerencsét, mely többek között akkor is megnyilvánult, amikor Nagy irtózatos bombáját Ország kapusnak sikerült nehezen mentenie. Megállapíthatjuk, hogy a DVSC a vereség ellenére nagyon megtetszett Budapesten és inkább benne látják a jövő évi NB-csapatot. Palotás edző is kijelentette mérkőzés után: Debrecenben simán fogunk győzni.

Opata edző fura nyilatkozata. A MÁVAG edzője mérkőzés után valami olyasmit mondott, hogy a DVSC kissé erőszakosan játszott. Különösen hangzott ez a kijelentés éppen Opata szájából, akiről tudjuk, hogy mint játékos éppen nem volt híve a kisasszonyfutballnak. Egyébként tudunkkal a MÁVAG játékosai közül senki nem sérült meg, míg a DVSC-ből a súlyosabban sérült Sidliket kívül jónéhány játékos viselte a MÁVAG játékosok stoppjainak nyomát. Sokkal jobban megfellelt volna a valóságnak az a nyilatkozat, hogy: „győzött a gyengébb, de szerencsésebb csapat”.

Nagy az érdeklődés a DTE női tehetőségkutató asztali teniszversenyre iránt. A verseny 20-án délelőtt kezdődik. Jelenkezni minden este 7 és 8 óra között a DTE-ben. A versenyen résztvehet minden olyan hölgy, aki még nyilvános asztali teniszversenyen nem szerepelt. Nevezési díj nincs!

Ökölvívó verseny lesz vasárnap délután 5 órakor a DTE-ben. Szolnok—Debrecen válogatott csapata méri össze erejét. A szolnokiak még nem szerepeltek Debrecenben, de jó hírük máris megelőzte őket, legutóbb a budapesti Törökvis csapatát verték meg. A mérkőzésen városunk színeit Kötélverő, Dvirik, Barta, Darai, Vécsei, Kovács, Eperjesi, Sas és Bodnár képviselik.

A Textil játékosai vasárnap délután 2 órakor a DTE pályán legyenek a Hanga elleni mérkőzésre.

A DMTE ifjúsági csapat tagjai vasárnap délelőtt fél 11-re legyenek a DTE pályán.

Egy cipészegéd vegyesmunkára felvétetik. Sallétram u. 2. Kecskés. 286

ÉLFLMSZER ITAL

Eladó 50 hektoliter ó-bor Cím a kiadóban.

Ismét kapható a kitűnő zamatu vörös, zamatos hárslevelű stb. borok. Literenként 1.40-tól. — Dobárnál, MEGA Ló-rozó, Csapó u. 39. 715 10. 24.

AJÁNLAT

Használt bútorait átcserelem modernre. Mindenféle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth ucca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Varrógépet felújít, ököletesen javít, új alkatrészeket behelyez, raktáron tart Nagy István, Széchenyi 6. 1770 11. 9.

POLOSKAIRTASI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1208 11. 15

Poloskairtas ciángáz-zal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 1938 11. 4.

Okmányairól eredetihez új másolatot készít Berzseki műterme, Piac u. 38. 965 vv.

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, kölcsönzés, javítás, jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 392 10. 21.

Káposztáskádak, borshordók, főződészak olcsó árban, — javítások gyorsan készülnek Vargánál, Hatvan u. 68. sz. 230 11. 17.

Legelősbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Szőrmebundáját már most készíttesse el a 111 beállt előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy ucca 2. szám. 1726 11. 8.

Asszonyom, Önnek nem lesz gyermeke, sem férje felelősségre vonja, ha Kút u. 62 alatt készítteti. 190 10. 31.

Külföldről jött elsőrangú jó szabónó kéri a nagyérdemű közönség partfogását uccai, estélyi ruhák, kosztüm és téllkabátokban speciális. — Rendkívül kedvező árak. Kívánatra házakhoz is megy. Tóthné, Jerikó u. 35. 282

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750 cc oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 v.

Meisterklasse, DKW, Fiat-Balilla és egy Topolino állami áron eladó. Szoboszin, Széchenyi u. 24. 313

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Sallamon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Modern háló, félháló, Schöber-ágy, rekamié, garnitúrák, szabóasztal, jégszekrény, székek eladó! Kossuth 49. Keresztépület. 1061 1. 19.

Modern ebédlő, háló, kombinált szekrény, rekamié, rézagy, bórarnitúra, különféle bútorok eladók. Kossuth 49. Keresztépület 1061 1. 19.

Hálószobabútor eladó. Érdeklődni Batthyány u. 9. 1-ső ajtó. 289

KERESLET

Rekamiét, kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Levelezőlap írtástíftást Veress Jenő, Postafiók 202. címre kérek. 178

Keresek megvételre: márkás rövid, kereszt-húros jó zongorát. Cím a kiadóban. 246

Vadászfegyvert, drillinget vennék, ajánlatok délelőtt Piac u. 62. átlatkitömőhöz. 232

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattú uccai bútorozott szoba kiadó. — Gólya u. 8. sz. 243

Olcsón bútorozott uccai szép szoba elsőjére kiadó. Jókai ucca 6. jobb- ra. 303

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettőszobás komplett úri lakás mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. Simonffy u. 40. 306

KIADÓ LAKÁS nagy

November 1-re bérbeadó Simonffy út 36. sz. villa teljes komforttal. 277 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolokocsik,

eredeti régi üllögarnitúrák és alig használt írógépek, prizmás lámpások, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Építetők! Az Alföldi bontásból mindenemű anyagok, márványok, portálok, ablakok eladók. Az Alföldi előtt levő 2 db 5.5x12 m-es baraképületek jutányosan eladó. 1800 1. 30.

Öntött vaskályha jó állapotban vályog, gerendák eladók. Deák Ferenc u. 6. Földszint. 300

Eladó lakásberendezés és egyéb ingóságok. — Megtekinthető — 20-tól kezdve 10-5-ig Boocskai téri bérház 8. sz. 296

Eladó világos almazöld cserépkályha. Eötvös u. 25. 301

3 öltöny, jó állapotban lévő gyapjú téli férfiruha eladó Ember Pál ucca 3. alatt. (Simonyi útból jobbra, a Veszprémi uccából balra.) 291

Szép fekete crep-saten ruha, alig használt, magasabb, vékony alakra eladó. Péterfia u. 48. II. lépcső. Déiben 12—3 kőzött. 290

„Aladin” petróleumkályha, kevés fogyasztású, nagy hősugárzással, eladó. Cím a kiadóban. 288

Eladó karslbadi porcellán Servie, gyönyörű, összes tálak, Aladdin lámpa, autosyphon. — Schwarz fűszerüzlet, — Bika bérház. 260

„Pantostát” jutányosan eladó. Rothermere u. 22. Thóbiás. 280

Eladó óriási nagy gyönyörű magyar-német könyvtár, Schunda cimbalom, kézimunkák, függönyök, képek. Megtekinthető Hajdúböszörmény, Jókai u. 9. 259

GAZD. TERMÉNYEK

Magastörzsű pöszméte, most ültetendő, kicsinyben és nagyban eladó. József királyi herceg 12. 310

Sarjúkaszálás részben kiadó. Bóly ucca 15. sz. Gombos. 173

GAZD. ESZKÖZÖK

Tengeridaráló, egészen új, eladó. Simonyi út 36. 67 vv.

ELADÓ HAZHELY

Eladó 600 négyszögöl szőlő gyümölcsös. — Gerébi-telep, Endre ucca. Értekezni Kassa út 29. Simon. 222

ELADÓ HAZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövendelmű bérház 11-ekkel eladó. 1552 11. 1.

Eladó ház nagy gyümölcsös. — Vénkert, Domokos Lajos u. 8. 284

Rothermere u. 36. sz. ház eladó. — Értekezni Miklós u. 29. sz. alatt. 265

ELADÓ FÖLD

Eladó 10 hold jól beállított szőlő kővesúthoz egy km. Érdeklődni: Szakolyi község főjegyzőjénél. 329 10. 19.

Eladó 6 kat. hold föld, 1 szoba, konyha, gyümölcsös. — Nagyhegyes szélén 1/d. Vedres-dűlő nekikégy. — Értekezni helyszínen Rácznál. 278

FÖLDBERLET

Többholdas gyümölcsös 371 termő nemes fával, 2200 magastörzsű pöszmétevel, kertészlakással, felszereléssel kiadó hozzértőnek. József kir. herceg 12. 311

Szerkesztői felelős

PÁLFI JÓZSEF

Kiadósnak felelős

(F) SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZÁNTULI KOHIV. és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY.

APRÓHIRDETESEK

ALKALMAZAST nyer nő

Hölgyfodrász kisasszony maga fizetéssel felvétetik. Kohut fodrászat, Püspöki palota. 211

Kétéves fiú mellé gyermekleányt keresek azonnali belépésre. Jelentkezni Batthyány u. 17—19. II. c. 5. 314

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

Keresek bejárónőt lépcsőházi takarításra. — Rákosi Jenő 4. Földszint. 305

Megbízható bejárónőt délelőtre felveszek. Rákosi Jenő u. 5. II. em. 10.

Bejárónőt délelőtre — azonnal felveszek. Molnárné, Arany János 56. 294

Bejárónőt délelőtt 8—10 óráig felveszek. Csillagné, Hunyadi u. 10. 292

ALKALMAZAST keres férfi

Házmesteri állást keres mindenféle munkában jártas házmester. Címeket 26—41 telefonon kérek. 256 vv.

20 éves férfi kifutónak vagy bármely munkára ajánlkozom. Apafi u. 20. Mándi Sándor. 281

ALKALMAZAST nyer férfi

Egy ügyes kifutó felvétetik. Szalay sítóde. Csapó u. 73. sz. 295

Négy középiskolát végzett fiút műszerésztanulónak felveszek. Horváth műszerész, Hunyadi ucca 18. 262

Egy cipészegédet azonnal felveszek vegyesmunkára. Némethy, Simonffy u. 1/b. 312

Bádogosgégd felvétetik Domokos bádogosnál, — Debrecen, Rothermere u. 21. 308

Kifutófiú felvétetik. — Teleki u. 73. Fűszerüzlet. 304

Fűveccai bérházhoz központi fűtési képesítéssel bíró házmester kerestetik. Cím a kiadóban. 258